

MECSEKI Ércbányász

A MECSEKI ERCBANYASZATI VÁLLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XXV. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM

ÁRA: 2,30 FORINT

1988. AUGUSZTUS 1.

Napirenden a vállalat első féléves gazdálkodása

A neheze még hátra van

Ülésezett a vállalati pártbizottság

— A párt felső vezetése most azt várja tőlünk, hogy az eddignél nagyobb kezdeményezőkésséggel, növekvő aktivitással segítsük a kormány stabilizációs és kibontakozási programját, a magunk területén új módon, új szellemben segítsük elő az országos pártértekezleten megfogalmazott célikitűzések helyi megvalósítását — mondotta bevezetőjében Kovács István, a vállalati pártbizottság titkára.

Ezt követően Tóka Jenő tájékoztatta a testületet a MEV első féléves gazdasági tevékenységéről, eredményeiről. Vállalatunk vezérigazgatója emlékeztetett arra, hogy az éves tervfeladatok az érc- és fémtermelés növelését tűzték ki célul oly módon, hogy a vállalati összlétszám csökkenése mellett növelni kell a produktív területen dolgozók számát.

Vállalatunk a legfontosabb termelési célkitűzéseket az első félévben (időarányosan) megvalósította. Vegyi dúsítvány és exporttervünket 102,8 százalékra teljesítettük. A nyersérctermelésben 100,2, a fémkilogramm tekintetében 101,8, míg a bányafúrásnál 101,5 százalékot mutat a féléves mérleg. Némi elmaradás van a vágathajtásnál, annak ellenére, hogy az egy főre jutó teljesítmények itt 2,4 százalékkal emelkedtek az előző évihez képest.

A teljesítmények növekedése a fejtésben 3, míg a bányafúrásnál 11,6 százalék. Mi tehát a gond?

A legnagyobb probléma a produktív területen megmutató létszámhiány. Hatvan—hetven fővel kellett

volna növelni a vágási létszámot, ezzel szemben a féléves adatok 30—40 fős csökkenést mutatnak az előző évihez képest.

Jórészt evvel is magyarázható, hogy idén nem rendelkezik a vállalat néhány százalékos termelési tartalékkal, amire annál is inkább nagy szükség lenne, mert a nyár második felében a várhatóan megnövekedő szabadságok miatt visszaesés várható a termelésben.

— Valószínű — mondotta a vezérigazgató —, hogy az év hátralévő részében olyan rendkívüli intézkedéseket kell majd hozni, amelyekkel biztosítani tudjuk tervfeladataink teljesítését. Ennek kapcsán szolt arról, hogy a feszített feladatok megoldásához a bérigazgatás területén meg kell találni a módját a megfelelő ösztönzésnek.

Tóka Jenő tájékoztatóját követően Gyulai Sándor, a vszb titkára számolt be a testületnek a szakszervezet munkájáról, a szakszervezetben tevékenykedő kommunistákat ma leginkább foglalkoztató kérdésekről.

Utalt arra, hogy a szak-

szervezet megítélése az országos pártértekezletet követően megváltozott. Ma már nyilvánvaló, hogy a mozgalomban mindinkább egy megújulási folyamat megy végbe, amely a felsőbb vezetés körében tapasztalható fiatalítással indult.

A szakszervezetnek a dolgozók érdekeit kell képviselnie és ehhez meg kell szerezni az emberek bizalmát. Ezzel kapcsolatban a vszb titkára elmondta, hogy a BDSZ úgy tűnik élvezi ezt a bizalmat, ugyanis a tagdíjrendezést követően — szemben más ágazatokkal, ahol csökkent a taglétszám — itt növekedés tapasztalható. A BDSZ egyébként jelenleg 124 ezer dolgozót tudhat a soraiban.

Vállalati kérdésekről szólva, Gyulai Sándor elmondta, hogy ez év elejétől a szakszervezeti bizalmi testületi ülések nyitottak. Bárkit szívesen látnak, ám ezidáig nem nyilvánult meg olyan érdeklődés e tanácskozások iránt, mint arra számítottak. Pedig sokakat érintő fontos dolgokban hivatott dönteni a testület.

A bérfejlesztés kérdésében a szakszervezet álláspontja, úgy tűnik, átgondolt, megalapozott volt. Annál is inkább, mert javaslatuk, állásfoglalásuk majd minden pontja megvalósult.

(Folytatás a 2. oldalon)

Kinevezés

Tóka Jenő vezérigazgató — a hatáskörileg illetékes párt- és társadalmi szervekkel egyetértésben — 1988. augusztus 1-vel a III. sz. bányai üzem igazgatójává Benkovics István bányamérnököt nevezte ki.

Vendégeink voltak

Július 13-án vállalatunk vendége volt Berecz Frigyes ipari miniszter. A vállalat vezetése informálta a minisztert vállalatunk helyzetéről, majd ezt követően rövid látogatást tett az Éredúsító és a Kutató-fejlesztő üzemekben.

Bányászok.

Csöndör László felvétele

„Sikeres félév áll az üzem mögött”

Számvetés az V. sz. bányaiüzemben

Néhány hónappal ezelőtt Kocsor Ferenc üzemigazgatóval még a III. sz. bányaiüzemben beszélgettünk, igaz az V. sz. bányaiüzembe történt kinevezése kapcsán. Most pedig az üzem első féléves eredményeiről, sikereiről, gondjairól kérdeztük Kocsor Ferencet, aki bevezetőül a következőket mondja:

— Semmiképpen sem érzem, hogy a félév eredménye pusztán az én munkám része. Azért sem, mivel én csak negyedéve dolgozom az üzemben. Ezt azért kívánom előre bocsátani, mivel igen sikeres félév áll az üzem mögött, s nem szeretném, hogy úgy tűnjön, mostani nyilatkozatom mintha saját vezetői eredményem lenne az üzem féléves mérlege.

— Eleve jól munkálkodó közösség élére kerültem, így csak az volt és most is az a dolgom, hogy ezt a közös-

séget összetartsam. Az V. sz. bányaiüzem kollektívája az elmúlt két évben kiemelkedő eredményeket ért el. Idekerülésemkor reméltem, hogy segítőtársakra találok.

— Igyekeztem megismerni az üzemi hangulatot, az egyes munkahelyeket, az ott dolgozó embereket. Várakozásaimban nem csalódtam, tettekre sz kollektívát ismeritem meg. Munkámat első perctől kezdve őszinte segíteni akarás és támogatás övezte.

— Úgy hírlík, az üzem valóban szép eredményekkel nézhet a mindig hullámvölgynek számító nyári hónapok, illetve a második félév elé.

— Legfontosabb munkánk a fémtermelés, amely 111—112 százalék között lesz. A vágathajtási tervünket teljesítettük, ezen belül a feltárást túlteljesítettük. A bányafúrás tervünket is túlteljesítettük 10 százalékkal.

— Amikor létszámhiányról beszélünk, mégis minek köszönhető akkor mindez?

— Az V. sz. bányaiüzemben a vágási létszám a tervezettnél alacsonyabb, féléves szinten eléri az 5 százalékot. Közel ugyanilyen mértékben csökkent a kiszolgáló létszám is. Sajnos ez a létszámcsökkenés az iparos és a szállítási területre nézve jelenthet súlyos problémát.

— Mégis a fejtési teljesítményt 5,5 százalékkal túlteljesítettük. A vágathajtási teljesítményt 107,7 százalékra teljesítettük. Külön kiemelném

még a bányafúrás teljesítmény emelkedését, amely eléri a 20 százalékot is.

— Mindez látszólag elmentmond egymásnak.

— Így igaz, de akkor most válaszolnék az első kérdésre. Rendszeresen figyelemmel kísértük az emberek által — főleg a bruttó ösztönzési rendszer alakítás, megfelelő bérarányok kialakítása — felvetetteket. Ezekre azonnal reagáltunk, s erről tájékoztattuk a dolgozókat. Ennek szellemében szolt meg július elsejétől a „Bakonya rádió”, ami a lehetőségekhez mérten gyorsan megvalósítja a dolgozók által felvetetteket. Mindezzel nyíltabbá és gyorsabbá válik az üzemi információ. Ebben a munkában sokat segített a pártszervezet, a társadalmi szervezetek és a műszaki vezetés.

— Természetesen csak ezek az ösztönző lépések nem vezettek volna erre az eredményre, ha nem segítették volna mindazt olyan lépések is, mint a műszaki fejlesztés, technológiai fegyver javítása és a munkaszervezés.

— Az év második felében hogyan tovább?

— Mindezek ellenére az év második fele sok problémát rejteget magában. Ilyenek például: a várhatóan tovább csökkenő vágási létszám, a nyári szabadságok a termelésben mindig visszaesést okoznak. Azonban bíznék abban, hogy az éves fémtermelési tervünket 2 százalékkal túlteljesítjük, a többi feladatunk maradékban teljesítése mellett. Erre garanciát nyújt a jó üzemi hangulat, és az, hogy közös munkánk a továbbiakban is eredményes marad — mondotta befejezésül Kocsor Ferenc.

V. T.

Megállapodás a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemmel

„Fokozzuk a műszaki fejlesztést”

A műszaki fejlesztésnek régi hagyományai vannak vállalatunknál. A speciális kutatási, bányászati és dúsítási feladatokat nem lehetett volna ezek nélkül megoldani.

A műszaki fejlesztés jelentőségét vállalatunknál az is bizonyítja, hogy az egyes üzemeknél végzett fejlesztési tevékenységen túl egy külön üzem, a Kutató-fejlesztő üzem foglalkozik a felmerülő műszaki problémák megoldásával. Az elmélet és a gyakorlat szoros összhangját a termelési üzemek javaslatai alapján évente összeállított műszaki fejlesztési terv biztosítja.

A szakirodalmat rendszeresen tanulmányozzuk és a fejlesztési munkáknál felhasználjuk a hazai és külföldi bányavállalatok, kutató-

intézetek és egyetemek tudományos és gyakorlati eredményeit is. Több hazai és külföldi intézménnyel van szerződéses kapcsolatunk, melyek egyes feladatok elvégzésére, vagy hosszabb távú együttműködésre szólnak.

Az ország és ezen belül vállalatunk nehéz gazdasági helyzete csak tovább növeli a műszaki fejlesztés jelentőségét, mely a termelési, biztonságosabb és gazdaságosabb megoldásokat keresi a termelés különböző területein.

Ennek érdekében vállalatunk ez év június 10-én egy újabb megállapodást kötött a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem bányamérnök karával, mely meghatározatlan időre, hosszú távon szabályozza a két intézmény

műszaki-tudományos együttműködését, a rendelkezésre álló szellemi kapacitások kihasználását. Működésüknek van kutatómunka megosztására, műszerek, berendezések, laboratóriumok kölcsönös használatára. A fejlesztési, kutatási feladatok kölcsönös megismerése lehetővé teszi a párhuzamos kutatások elkerülését, valamint biztosítja, hogy a kutatási célok kitűzésekor megfelelő hangsúlyt kapjanak vállalatunk megoldatlan műszaki problémái.

Az egyetem vállalta, hogy a vállalat igényeit nemcsak a kutatómunkájában, hanem a hallgatók képzésében is figyelembe veszi. Így a leendő mérnökök már az egyetemi évek során megismerkednek a vállalatunk műszaki problémáival és tanulmányaik során felkészí-

tik őket ezek megoldására. Ezt elősegíti vállalatunk az az is, hogy tudományos diákköri dolgozatokhoz és diplomatervekhez, tényleges megoldásra váró, üzemi feladatokat ad a hallgatóknak. Ez igen fontos dolog, mivel eddig a bányamérnök-képzés erősen szénbánya orientált volt.

A vállalat és az egyetem minden évben külön szerződésben határozza meg a tárgyévvel vonatkozó feladatokat és kijelöli a munkáért felelős személyeket. Együtt értékelik az elvégzett munkát és meghatározzák a további teendőket.

Vállalatunk nagy jelentőséget tulajdonít ennek a megállapodásnak, mert úgy érezzük, hogy ezzel sikerült feladataink megoldásához a magyar bányászati tudományok fellegvárát is csatasorba állítani.

Németh Géza

Politikai nagygyűlés a Széchenyi téren

Lassan megtanuljuk a tömegek előtti politizálást? A nagygyűlés létrejötte mindenesetre a próbálkozást látszik igazolni.

Június 30-án a KISZ Baranya Megyei Bizottsága felhívására ugyanis mintegy 2-3000-es tömeg jött össze Pécs főterén, hogy hitet tegyen a párttervezetlet állásfoglalásában elhangzott nyílt, demokratikus változások mellett.

A táblákon, transzparensekben olvasható feliratok tükrözték is a szellemet: Hallgassanak meg minket is, mert mi is tenni akarunk!

Mindezt hallhattuk a hozzászólók — köztük a Kutató-fejlesztő üzem KISZ-titkára, Csutak István — szájából is. A beszédben felszínre került vállalatunk fiataljainak, ehhez kapcsolódóan ágazatunk nehéz helyzetének kérdése is.

Mindezt a nagygyűlésen szép számban résztvevő vállalati dolgozó is csak bizonyíthatta.

A kényes kérdések — pártok pluralizmusa; magyar-román viszony; szociális helyzet stb. — nem voltak elkerülhetők a nagygyűlést követő fórumon sem. A válaszolók: Hámori Csaba Pol. Biz.-tag, a KISZ KB első titkára, Andics Jenő, az MSZMP agitációs és propaganda osztály vezetője és dr. Dányi Pál, az MSZMP Baranya Megyei Bizottsága első titkára voltak, akik nem is kerültek ki ezeket.

Összességében úgy tűnik, a kezdeményezés célt ért, ez pedig folyamatok elindítása, a demokrácia kapuinak szélesebbre tárása volt.

A KISZ MÉV Bizottságának, a szervezetek tagságának a szervezésben és lebonyolításban végzett munkájáért — mely a vállalatunk részéről megnyilvánuló érdeklődésben és a nagyszámú résztvevőben fejeződött ki — dr. Fodor László, a KISZ Baranya Megyei Bizottsága első titkára levélben mondott köszönetet.

V. F.

Az Európa Cantattól az ebtartásig

Immár hagyomány, hogy Pécs Megyei Város Tanácsa időről időre tájékoztatja a sajtó képviselőit a végrehajtóbizottság döntéseiről, terveikről, elképzeléseikről.

A júliusi sajtótájékoztatón először Komlódi Józsefné, a városi tanács elnökhelyettese számolt be az Európa Cantat Fesztivál előkészületeiről, majd Piti Zoltán válaszolt az újságírók kérdéseire.

A városi tanács elnöke egyebek között elmondta, hogy az általános forgalmi adó bevezetésével igen nehéz helyzetbe kerültek. Az áfa mintegy 250 milliós többletköltséget eredményez, amit csak a bevételek növelésével tudnak ellensúlyozni. Egy ilyen bevételi forrás a tehó lenne, ám a településfejlesztési hozzájárulás befizetését igen sokan elmulasztották. Pedig mindenféle fejlesztés a város és a lakosság érdeke, nem csupán a tanács „magánügye”.

A tehó-fizetés körül talán azért nincs minden rendben, mert az emberek nemigen tudják mihez is adják a pénzüket. Pedig bárki, akit érdekel, a tanácson megtudhatja milyen fejlesztéseket kívánnak megvalósítani a lakóterületén.

A műholdas televíziózással kapcsolatban Piti Zoltán leszögezte, hogy a ta-

nács a vételi lehetőségek megteremtésében nem tud és nem is akar részt venni, ahol azonban azt a lakosság igényli — és ennek anyagi konzekvenciáit is vállalja — a dolog megoldható.

Kertvárosban egyébként hamarosan foghatók lesznek a műholdas adások, még-hozzá lakásonként 1000 forint befizetése ellenében, plusz havi 30 forint átalánydíjért.

A nagyárpádi városrészben felépült lakásokról megtudtuk, hogy jó részük teljesen elkészült, beköltözhető állapotban vannak, de a kezelésüket majdan végző lakásszövetkezetek megalkotásának még nincs meg minden feltétele.

A lakásépítés legnagyobb akadálya a közlekedés és az infrastruktúra hiánya. Mivel ennek megteremtése igen költséges, a város terjeszkedése déli irányban sem igen folytatódhat, legálábbis addig, amíg meg nem épül itt az autóbusz-decentrum.

Szó esett még a belvárosi rendkívül szennyezett levegőjéről és arról, hogy számottevő javulás csak a kilencvenes évek elejére várható, amikorra elkészül a történelmi belvárost elkerülő úthálózat és forgalmi korlátozást vezetnek majd be. N. G.

Napirenden a vállalat első féléves gazdálkodása

(Folytatás az 1. oldalról)

A vszb titkára egyebek közt szólt a hűségjutalom problémájáról is. A BDSZ állásfoglalása, mely szerint az előző évi hűségjutalmat garantálni kellene, ismert. A helyzet azonban ma úgy áll, hogy például vállalala-

tunknál a vajúgói dolgozók mintegy 60 százaléka bruttó hűségjutalmának csak a töredékét kapja majd kézhez, hiszen a legmagasabb adósávban adózik. A jelenlegi adóelőleg-rendszer ugyanis nem bírja el a nagyobb összegű kifizetéseket. Nógrádi Gábor

A KISZ-élet hírei

A DUNAI Kőolajipari Vállalat szakszervezeti és KISZ-bizottsága, valamint a Mecseki Ércbányászati Vállalat szakszervezeti és KISZ-bizottsága cseréidületést bonyolított le ifjúsági vezetők számára Orfűn, illetve Balatonakarattyan. A balatonakarattyan turnusok időpontjai augusztus 9-15. és augusztus 16-22. közé esnek.

EGYETEMISTÁK, Főiskolások Országos Turisztikai Találkozó-

jára kerül sor Orfűn augusztus 22. és 26. között. A még tanuló diákokon kívül részt vehetnek az öt éven belül végzetek plusz egy fővel. Részvételi díj: személyenként 330 forint.

INDUL a Dombay-tavi gyermekidületés. A turnusok augusztus 11-18-ig, illetve augusztus 18-25-ig tartanak. Táborvezetők: Réfl Mihály, illetve Majkó János.

A képviselő

Ma, a belpolitikai helyzet változása miatt az emberek egyre aktívabban politizálnak, de legalább is élesen figyelnek azokra, akik őket képviselik a politikában. Ez a tény adott hangsúlyt annak a beszélgetésnek, amit Andl Gáborral, a IV. sz. bányászati járási, országgyűlési képviselővel folytatott személyes benyomásról.

— Andl Gábor 1985 óta képviselő, öhatatlanul adódik a kérdés, hogy az eltelt idő alatt mennyire volt képes megfelelni az érdekképviseleti funkcióknak?

— Az első időszakot feltétlenül tanulónak is tekintem, hiszen a kétszázötvenötöt megnyilvánuló segítőszándék mellett — például a vállalat részéről — ki kellett alakítani azt a személyes kapcsolatrendszert — személyekkel, intézményekkel —, amelyek segítik a munkám hatékony végzését. Számomra ez azért fontos, mert ma úgy gondolom, hogy vannak profil és vannak amatőr képviselők. Nyilván előnyben vannak azok, akiknek hivataluknál fogva egy egész apparátus áll rendelkezésre a nagymennyiségű országgyűlési anyag feldolgozásakor, illetve bizonyos adatok, információk begyűjtéséhez.

— Mégis, hogyan értékelhető az eltelt időszak? — Nemrégiben zajlott le egy elbeszélgetés, melynek során a megyei népfőnt, a pártbizottság képviselői előtt számoltam be a munkámról, ennek során igen pozitívan értékelték a munkámat. Hogy mégsem érzem magam elégedettnek, az olyan okok miatt van, hogy minden egyes el nem intézett vagy elintézetlen ügy miatt személyes felelősséget is érzek. Magyarzatként mondom: én a tevékenységet kétféle választom, az egyik része a tömegalkotásban való részvétel, aktív közreműködés a szekció munkájában, képviselni a plenáris üléseken a helyi gondokat. A másik rész: a választókörzethez tartozó állampolgárok elvárásainak megfelelni, mert ezek többsége személyes jel-

A KISZ MÉV Bizottsága üléséről jelentjük

Az elmúlt években az üzemi KISZ-szervezetek politikai képzésében több probléma jelentkezett az anyagi lehetőségek korlátozottságától kezdve a táborozási nehézségekig.

Ezt kiküszöbölendő a KISZ KB határozata értelmében a vállalat bizottsága szervezi a vállalat valamennyi KISZ-szervezete számára a házi vezetőképítő tábort, mely szervezésében egyben az éves alapszervezeti titkárképzésnek is. Ennek tematikáját véleményezte, majd fogadta el az első napirendi pontban a testület.

A bizottság tagjai kiemelték saját személyes példamutatásuk jelentőségét a munkaidőalap védelme érdekében, ugyanis a tábor szeptember 15., csütörtök délutánjától 13. vasárnap délutánig tart. A

pénteki napra tehát mindenkinek szabadságot kell kivenni. A tábor színhelye Sikonda lesz.

Nagyon éles téma a letelepedési segély odaítélési szempontjainak kialakítása, hiszen komoly összegekről van szó. Varju László előzetes beterjesztését a testület áttanulmányozta, majd egyhangúlag elfogadta. Ennek értelmében: személyi jövedelemadó alól mentes letelepedési segély támogatására a KISZ üzemi bizottsága tesz javaslatot, melyhez szükséges mellékelni az üzemi négszög véleményét.

Letelepedési segély juttatásban részesülhet az a dolgozó, aki: első lakáshoz jutó; tárgyévben további munkaviszony létesítéséhez szerződést köt a vállalattal; a letelepedési segélyre vonatkozó javaslatot a KISZ MÉV Bizottsága által e célra rendszeresített nyomtatvá-

nyon a KISZ üzemi bizottsága tesz; a dolgozó a végzett kiemelkedő gazdasági és közéleti tevékenysége alapján kiérdemli, hogy letelepedési segélyben részesüljön; 35. életévét nem töltötte be (a szerződéskötés napján); legalább egy éves munkaviszonnyal rendelkezik a vállalattal.

Az elbírálásnál figyelembe kell venni az előző év december hónapjában megkötött vállalati szerződések után érkező javaslatokat a tárgyévben.

Javaslatkészítésnél üzemi szinten figyelembe kell venni az igazolatlan mulasztást; fegyelmi büntetést; kommunista műszakon való részvételt stb.

Befejezésül néhány aktuális feladatról és a közeljövő legfontosabb tennivalóiról esett szó a KISZ MÉV Bizottsága ülésén.

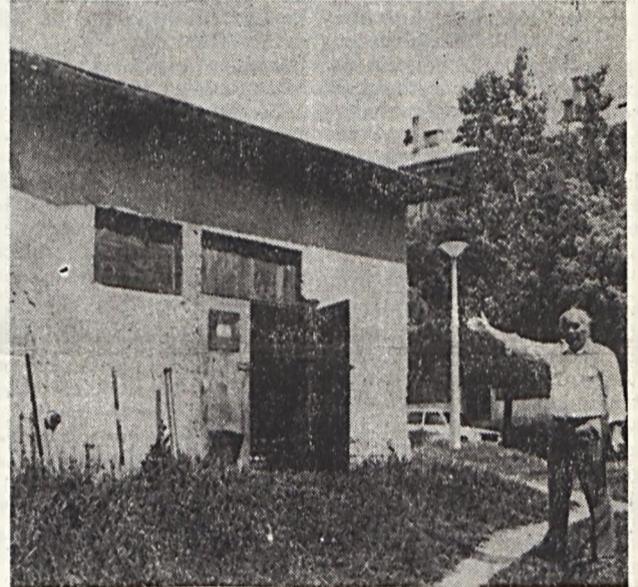
Várnagy Ferenc

Király Ernő a lakóterület mindenese

A szoba falán családi kép, négy kamaszfiú mosolyával.

— A fiaim — mutat a képre Ernő bácsi, majd halkán megjegyezte —, már nem laknak itt, megnősültek, elmentek, ketten maradtunk a feleséggel.

Király néni lép a szobába, illatozó fekete kávéval, leteszi az asztalra, miközben Király Ernő nyugdíjas Kővágószőlős-Újtelep „napszámosa” — ahogy itt a lakók nevezik — szól a lakótelep életéről, szociális gondjairól, emberi és családi sorsokról. Hangjából kicsendül a féltés, az önzetlen tenniakarás, az itt lakók életkörülményeinek javítása érdekében. Keserű szájjal szól a sérelmekről, a lakótelepen élők úgymond megaláztatásáról. Tényeket sorakoztat fel, hogy az elmúlt években megszüntették, illetve bezáratták az iparcikk szaküzletet, a zöldség-gyümölcs boltot, a cukrászdát, a fogorvosi rendelőt, s a fodrászatot. Ezek emberi fájdalmak és sérelmek. Nem csoda, ha az itt élő, közel száz család úgy érzi, hogy a közelítés periferiájára sodródtak. Jó lenne tudni vajon miért? És miért ez a hátrányos megkülönböztetés a társadalmi körökkel szemben?

Ez lesz a klubházunk.

Csöndör László felvétele

Ernő bácsi szomorúan hallgat, de mint tanácsag hallatja Király szavát, amelyek sajnos nem találnak megértésre. Kesereg, de cselekszik, mint mondja, most éppen egy játszóteret építenek társadalmi munkában, amelyhez nagy segítséget nyújt a Szolgáltató üzem vezetősége és szocialista brigádjai.

— A tanácstól nem ka-

punk anyagi támogatást — mondja Király Ernő —, így közös összefogással építjük meg a homokozót. Abszurdum az az állapot, hogy a lakótelepi gyerekek nap mint nap az útmenti árokban játszanak.

Azt beszélnek a lakótelepen, hogy Ernő bácsi egy nyugdíjas klubház létrehozásán fáradozik.

— Nemcsak fáradozunk, de létre is hozzuk — folytatja a beszélgetésünket —, méghozzá a tanács segítség nélkül is, ha kell. Szerettük volna megkapni a volt fodrászüzlet helyiségét e célra, de a tanács pénzügyi nehézségeire hivatkozva elállt... Van itt a telepen egy használaton kívüli trafóház — mutat a vakolatát hullató épületre. — Körülbelül 25-30 négyzetméter alapterülettel, amit a DÉDÁSZ rendelkezésünkre bocsátott. Most ennek az átalakítása, illetve külső-belső rendbetételén dolgozom többemagammal. Bízom abban, hogy a klub belső lakberendezéséhez kapunk segítséget a MÉV-tól. Az itt élő 45-50 nyugdíjasnak a kocsmán kívüli más szórakozási lehetősége nincs. Mi is szeretnénk emberi körülmények között élni és azok számára is megteremteni a kulturális körülményeket, akik majd utánunk jönnek... — mondotta befejezésül Király Ernő.

Kovács M.

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja

Felelős szerkesztő: Kisdaróczi János
Szerkesztő: Ragoncsa János
Szerkesztőség: 7633 Pécs, Hajnóczy u. 35.
Telefon: 15-851
Vállalati telefon: 33-53

Kiadja: a Baranya Megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Dr. Jádi János
Kiadóhivatal: 7601 Pécs, Hunyadi út 19.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda 7633 Pécs, 39-es dandár út 19.
Felelős vezető: Spercel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre: 55,20 Ft

Előfizethető: a szakszervezeti bizalmi szervnél
Ny-623-4

Sorsfordulók

Egy csapaton a szénbányász, a sofőr és a díszletmunkás

Felvételünkön az elágazás pótbiztosítását végzi — jobbról balra — Németh Illés szakvezető vajújár és Sztepanek Ferenc. Csöndör László felvétele

A 18-as csapat munkahelye két irányból is megközelíthető. Az egyik oldalról három létra megmászásával érhető el a feltöréscsúcs. A másik út a rövidebb, ott csupán egy létra várja az érkezőket. Mondanom sem kell, mi a körletvezető „jóvöltábol” a magasabb úton át értük el a csapatot.

Fent, a hosszú gurítóban Németh Illés szakvezetővel és két emberével, Varga Incével, valamint Sztepanek Ferencsel beszélgettünk.

Németh Illés rokonságában nem akad bányász, igaz nem is különös, hogy ő mégis az lett a borsodi szénmedencében. Onnan 1964 januárjában jött át Bakonyára dolgozni.

— Az átállítás nagyon nehéz volt — mesélte —, a szénnél mindig és mindenütt biztosítani kellett. Furcsa volt itt minden, de azért belerázódtunk.

— Többesszámot használ, pedig Kovács Imrétől tudom, hogy Ön azon kevesek közé tartozik a borsodiak közül, akik kitarítottak, itt maradtak. Így igaz?

— Annak idején vagy háromszázan jöttünk át Borsodból. Tény, hogy a többség valóban visszament. Itt, az V. sz. bányában csapatunk már csak négyen vagyunk. A Prokop testvérek, Nagy József a 10-esen és jómagam.

— Miért tud nálunk nehezen megszokni a szénbányászt?

— Azért, mert egészen mások itt a körülmények. Ennek következtében a bányász mozdulatai is. Én sem jöttem volna át soha ha nem zárják be akkor a bányát. A Prokopékkal együtt dolgoztam frontfejlesztésben, jó csapaton, jó keretért. De aztán megszoktam, s itt ragadtam.

— A távolsági autóbusszpilóták jól keresnek, ugye?

— Hát, ha maga az 5500 forintos fizetést annak tartja — válaszolt Varga Ince — havi 240-es óraátlagra? Megszakadni mondjuk nem kellett, előfordult, hogy utival telt a várakozási idő. De hát nem is kerestem. Sőt, a családdal is alig lehettem.

— Két évvel ezelőtt, a magasabb keresetért és a lakásért jöttem ide dolgozni. Lakás még nincs és a tízezer forinttal sem keresem agyon magamat. Édes-

— Két évvel ezelőtt, a magasabb keresetért és a lakásért jöttem ide dolgozni. Lakás még nincs és a tízezer forinttal sem keresem agyon magamat. Édes-

Myilatkozik a vállalati lakatosvetélkedő győztese

— Tulajdonképpen nem akartam indulni a versenyen, főnökeim, kollégáim biztatására vágtam neki mégis és most már igazán örülök, hogy ott voltam május 28-án a Szolgáltató üzemben — kezdte a beszélgetést Károlyi Tibor, majd kérésre magáról beszélt.

— Ide, az üzembe édesapám hozott dolgozni, aki az M-9-es fűróberendezés vezető fűrómestere volt, ma már nyugdíjas. Ez 1976-ban volt. Ez az üzem, sőt ez a műhely az első munkahelyem. Szeretek itt dolgozni, szeretek itt lenni a műhelyben, ami elsősorban az igazán jó kollektívának köszönhető. Sokat tanultam az itteniektől, külön ki szeretném említeni Magyar István, Horváth Károly és Németh Feri bácsit, akik nemcsak szakmailag, de emberileg is segítettek. Munka mellett érettségiztem, majd katona voltam. Leszerelés után ugyanott, szinte ugyanazokkal az emberekkel folytattam a munkát. Tagja vagyok a Gagarin szocialista

apám hosszú időn át itt dolgozott az üzemben.

— Apám szénbányász — vette át a szót Sztepanek Ferenc —, de amikor megtudta, hogy idejövök, hogy bányász lettem, fél évig nem állt szóba velem. De ez már régen volt, három éve, hogy itt dolgozom. Nem kimondottan a magas keresetért jöttem a bányába. A színházban dolgoztam, díszletezőként, s ott is megvolt a tízezer forintom. Igaz, éjjel-nappal, ünnepnap és hétvégén is dolgozni kellett. Amikor megnősültem, lakásra volt szükségem és nyugodtabb, rendszeresebb munkabeosztásra. Mit mondjak még? Közben elváltunk, úgyhogy nem sokat értem el a bányába való leszállással. Még az a jó, hogy az öregem már nem haragszik.

V. T.

A csorgavágástól a vasútvéglegesítésig

A csákányhoz és a kapához képest a csavarhúzógép már „csúcstechnikának” számít. Munkában a vasútépítők: Mészáros Sándor vajújár, Csató Imre segédvajújár és Jóni Zsigmond csillés. Csöndör László felvétele

Ifjúsági termelési hónap

Az V. sz. bányüzem KISZ-bizottsága — a gazdasági, politikai és társadalmi vezetéssel egyetértésben — az 1988. évi gazdasági feladatok sikeres végrehajtása érdekében Ifjúsági termelési hónapot hirdetett meg az üzem vajújár és kiszolgáló dolgozói részére június hónapban.

A munkaverseny lezárult, az üzemi KISZ-bizottság az üzem munkaverseny-bizottságával elkészítette az értékelést. Az értékelés a versenykiírásban megadott szempontok alapján történt, melyek a következők voltak: 1. A szakmánsor teljesítése, 2. 17 műszak/óra a telepített dolgozókra a verseny időtartama alatt, 3. Balesetmentes munkavégzés, 4. A munka- és technológiai fegyelem betartása, 5. Igazolatlan hiány nem lehet.

A szempontok figyelembevételével a következő sorrend alakult ki:

Fejtési brigádok: 1. 67-es

csapat, 2. 34-es csapat, 3. 14-es csapat, 4. 55-ös csapat.

Vágathajtó brigádok: Három csapatnak a szakmánsor teljesítése kiemelkedő volt, de a kiírásban szereplő műszakteljesítési szempontot nem teljesítette, ezért nem került sor a díjazásukra.

Feltöréshajtó brigádok: 1. 28-as csapat.

Bányafurási brigádok: 1. P-1-es csapat, 2. B-9-es csapat.

Kiszolgáló részlegek: 1. szállítási „B” szak, 2. gépészeti „Zippervnovszky Károly” villanszerelő ifjúsági szocialista brigád.

A termelési hónapra kifizetett díjazásra az üzemi KISZ-bizottság szerződéses közösségi munkából 148 500 forintot biztosított, mely differenciáltan került elosztásra a helyezettek között. A termelési hónap segítette a nyári szabadságokból adódó munkakiadások pótlását és a féléves üzemi terv teljesítését.

Majorosi György

Vasútépítők között

A II. sz. bányüzem 12. szintjén jókora utat tesznek meg, mire az első kivilágított feltörés alá érünk. Itt viszont már a termelő csapatok egész sora dolgozik és az önjáró technika, valamint a liftes feltörések vibrógaratai alól teli csillék tucatjai indulnak a Déli akna irányába.

Az egyik sötét vágatból rakodógép kerregése hallik. Csizmánk a két vasúti nyomtáv között egyenletesen „eldolgozott”, apró zúzottkővet tapos. Közelebb érve kiderül, hogy a rakodógép ezúttal nem termelvényt billent a ráakasztott csillébe, hanem a kanálára szerelt csorgavágóval mélyíti a vízelvezető árkot.

Nagy segítség ez a csorgavágó — magyarázza Mészáros Sándor vajújár, a háromfős vasútépítő csoport vezetője. — Így elég gyorsan haladunk, de bizony fűszálító vágaton már nem használhatnánk, mert a géppel nem tudnánk félreállni. Ott marad a csákány, a kapu és a lapát.

Rövidesen végeznek Sanyiek ezzel a munkával — veszi át a szót Aldo László, a II-es körlet aknászja. — Egy háromszáz méteres szakaszon építették ki két nyomvonalon a vas-

utat. Erre azért volt szükség, mert amott beljebb új vibrógaratokat helyeztek üzembe.

— Akkor nyilván van munkájuk elég, hisz a vibrógaratok száma egyre szaporodik.

— Így igaz — bólint rá Mészáros Sándor. — Egy-egy ilyen vasútvéglegesítés mellett, amit célfeladatként kapunk, azonban még sok mindent csinálunk. A múlt héten például légajtót szereltünk, ha kell vágatot bővíttünk és persze, ha valahol ki kell javítani a vasutat, az is a mi feladatunk.

Ilyenkor aztán vállunkra kapjuk a szerszámmainkat és megyünk oda, ahol szükség van ránk — veszi át a szót Csató Imre segédvajújár. — Kemény munka ez, de szép, változatos is.

— És miért?

Tulajdonképpen nem is a feszített tempó, a hajtás az, ami visszatart, hisz a mi munkánk is elég nehéz, bennünk is a teljesítményünk alapján fizetnek. Bizonyára a vajújár is megállnánk a helyünket, de az az ideges hangulat, ami ott van, nem nekünk való — mondja végezetül a csoport vezetője.

N. G.

A 46-os csapat többre törekszik

Az V. sz. bányüzem 46-os csapata ebben az évben elvesztette az „ércet” a lába alól. Teljesítményük sokszor 100 százalék alatt volt.

A hét főből álló csapat vezetőjét kerestem meg. Legnagyobb meglepetésemre német születésű a csapat vezető vajújár, aki kilenc éve él Magyarországon. Neve: Henrich Gert. Beszélgetésünk során nyelvi nehézségeink nem adódtak, mivel olyan szépen és folyamatosan beszél az anyanyelvünket, a zsargonnyelvet és a bányászati szakkifejezéseket fűszerezve, hogy öröm hallgatni.

1970-ben a hároméves katonai idő letöltése után NDK-ban, az uránbányánál kezdte a munkát, ahol hasonló technológiával dolgoztak. Így nem okozott nehézséget az átállítás. Több jöltermelő vágathajtó csapaton dolgozott szakvezető vajújárként, miután az üzemvezetés megbízta a 46-os csapat vezetésével. Örömmel és bizakodva vállalta, de tervei és álmai meg nem váltak valóra.

— Miben látja az okát annak, hogy viszonylag gyenge és ingadozó a teljesítménye csapatának?

— Több olyan problémánk van, ami hátráltatja a jó ter-

melékenységet. Szorosabb a robbanóanyagokkal való elszámoltatás. A gépek meghibásodása miatt is veszítünk időt: várni kell a javításra. En ügy érzem, a fejtési norma is relatív. Többször előfordul, hogy a munkahely beértesedik, azt a helyet „jobban” termelő csapatnak kell átadnunk és nekünk költözünk kell.

Igaz, hogy költözésenként 500 forintot kapunk, de az valami kevés a kiesett termelésért. Sok kiváló kolléga tanult be a csapaton. Sajnos ők is elkerültek a jobban teljesítő csapatokra. Ezek a negatív tényezők mind hozzájárulnak ahhoz, hogy nem tudjuk hozni a tervet, így a boríték laposabb és ez pedig kedvét szegi mindenkinek. A csapat teljesítménye az elért teljesítményeinknél jóval nagyobb. Reméljük, hogy nekünk is jut egyszer egy olyan munkahely, ahol képességeink kidomborodhatnak és büszkén mondhatjuk el majd magunkról, hogy a 46-os csapat az üzem legjobb csapatai közé sorakozott fel. Dagadnak a borítékok és azzal párhuzamosan a kedvesezett csapat magasra emelheti a fejét és a hangulatunk is pozitív irányba terelődik.

Szarka Tiborné

vezetőség és az üzemi FMKT javaslatára Üzemigazgatói dícsérletben részesített. Szeretnék úgy dolgozni, olyan munkákat kiadni a kezemből, ami méltó az elismeréshez — fejezte be a beszélgetést Károlyi Tibor, a Kutató-mélyfúró üzem lakatos.

H. Zs.—E. I.

Megkérdeztük:

Mire számíthatnak a lakásigénylők?

Már az ifjúsági parlamenteken is központi téma volt a lakáskérdés. Mivel e témakör ma is sokakat foglalkoztat — nem egyszer vad álhírek kelnek szárnyra — felkerestük Mézáros István általános vezérigazgató-helyettesét, aki készséggel válaszolt kérdéseinkre.

— Számos mendemonda kering a Patacs-nyugati építkezéssel kapcsolatban. 30—35 ezer forintot négyzetméterenkénti lakásárakról hallani. Mi az igazság ezzel kapcsolatban?

— Ezekről a mendemondákról magam is tudok, számos fórumon is felmerült a kérdés, melyre minden alkalommal próbáltam megnyugtató választ adni. Egy tény, a lakásépítkezések és építőanyagok árai drasztikusan emelkedtek az elmúlt időszakban. Bizonyos költségek pontosan jelenleg sem kimutathatók. A Patacs-nyugati építkezés előkészítésében és a konkrét megvalósítások során arra törekszünk, hogy olyan építési technológiát válasszunk, mely a lehetőségeken belül

a legolcsóbb. Jelenleg még nem döntöttük el, hogy milyen lakásokat, milyen nagyságú lakásokat és milyen technológiával építünk, mert megfelelő árajánlatokat eddig nem kaptunk. A célunk az, hogy vállalati eszközök bevonásával is a legolcsóbb lakásokat építhessük, tehát a hír alapvetően nem igaz.

— Vállalatunk már eddig is jelentős összegeket fizetett be a terület közművesítésére. Mennyiben érvényesítheti a MÉV az akaratát abban a kérdésben, hogy mekkora lakások és főleg mennyi épüljön a területen?

— Patacs-nyugat építkezési területre rendezési terv készült, mely különböző la-

kásméreteket tartalmaz. 170 négyzetméterestől az 54 négyzetméteresig. Ismerve vállalatunk lakáshelyzetét, lakásra várók szociális helyzetét és összetételét, célunk, hogy az igényeknek és a pénzügyi lehetőségek összhangjának megteremtése biztosított legyen, magyarul, olyan alapterületű és értékű lakásokat kívánunk építeni, melyet dolgozóink költségoldalról vállalni is tudnak. A tervek készítésében természetesen beleszólásunk van, hiszen a megrendeléseket a vállalat végzi.

— A lakásigénylők többsége fiatal házas, akik jórészt éppen a lakás miatt jöttek vállalatunkhoz dolgozni. Számukra csak a Patacs-nyugati építkezés adhat reményt az önálló otthon megteremtéséhez?

— A kérdés összetett, hiszen dolgozóink nemcsak a vállalat által biztosított lakásokhoz juthatnak hozzá, hanem egyéb feltételek mellett is. A kollektív szerző-

désünk lakásvásárlás-támogatási szabályzatát nemrég hagytuk jóvá, melyet az új, megváltozott körülményekhez igazítottunk. Ebben új elemek a következők: lakásvásárláshoz is biztosítjuk a vállalati támogatásokat, teljesen mindegy, hogy milyen jogcímen jut a lakáshoz (tehát lehet családiház-vásárlás, OTP szabad keretből, tanácsi kiutalás alapján, vagy állampolgárok közötti vásárlás), a vállalati támogatást biztosítjuk.

— Lesz további lehetőségekünk Szentlőrincen lakást adni, várhatóan Pellérdén is családiház-építéshez tudunk házhelyet szerezni és természetesen tovább kívánjuk támogatni a családiház-építőket is.

— Tömeges lakásátadásra természetesen a Patacs-nyugati területen van lehetőség, mely reméljük, a felgyülemlett igényeket nagy arányban ki tudja elégíteni.

Szaktanulmányok átadására került sor július 1-jén a Szolgáltató Üzemben. A meghitt ünnepségen az 500. sz. Ipari Szaktanulmányok Intézet és az Üzem képviselői búcsúztatták, illetve indították útnak azt a 16 fiatalembert, akik két év keresetű életközélemben rögzítették a szakma csínját-bíját.

Magyar Iván felvétele

Küzdelem az életért — fél napon át

Július 20-án 10.30 órakor a III. sz. bányász 8-as szintjén, a 3-as csapat munkahelyén, a 162. sz. omlasztó csoport 3 fővel visszaráblási munkát végzett. A főkamra és a három oldalkamra elágazásánál a tartócsatlak belső tájait húzták ki a dolgozók rablótávval, amikor a teljes keresztzetűzés és a főkamra egy része összeomlott.

Az omlás Füleki Zoltán csoportvezető vájárt maga alá tetette. Két embere közül az

egyik könnyebben sérült, míg a másik sértetlen maradt.

A közeli munkahelyeken dolgozó bányászok azonnal a bajbajutott vájár segítségére siettek. Később a felelős műszaki vezető irányításával szervezeten indult meg a mentés. A két oldalról indított menekítőkészlettel 20.50 órakor a mentés sikeresen lezárult. Füleki Zoltán közel 11 óra után végül is szorult helyzetéből átfagyva, de sértetlenül kiszabadult. Pár napos kórházi megfigyelés után július 23-án hazakerült.

Olvasd el és add tovább!

Különleges világot élünk mi, szerencsétlen nemzedék. A politikaiban a legnagyobb ellentétek az egyes országokban. A művészetekben formális bomlasztás, évezredek fogalmak és műfajok felforgatása és megbontása, kiszolgáltatása az egyéni szeszélynek és hóbortnak. A technikai és vegyi tudományok terén hallatlan eredmények és sikerek. Kinek volt sejtelve egykoron arról, hogy a hangokat el lehet fogni és azután ki lehet röpteni az Univerzumba és azután tetszés szerinti távolságokon ismét el lehet fogni és arra lehet kényszeríteni, hogy drótszalakon a kirőpített hang ismét szolgálatunkra álljon. Így tudunk beszélgetni Ausztráliával, hallgatni egy londoni koncertet és táncolhatunk rock and rollt arra a muzsikára, amit Madridban produkál egy együttes.

Hallatlan előretörések és megdöbbentő visszaesések kora ez a miénk. Az öltözködésben kiemelkedünk a paradicsomi fűgőfalevélhez, a hölgyek levágt-

ják hajukat, valamikor legfőbb büszkeségüket, hódító fegyverüket, csodált ékszerüket. Az örök békeről tartunk előadásokat, írunk könyveket, alakítunk egyesületeket és fegyverkezünk.

Es ugyanilyen különös és elmentmondó világ uralkodik szűkebb pátriánkban, az ország határain belül is. Csupa bizonytalanság vesz körül mindannyunkat, s közben mindenki-től biztos, helyes és gyors változást kell lépéseket, döntéseket várunk.

A tipegő kisgyerekek, hogy biztonságba érezze magát, édesanyjába kapaszkodik. Azon túl, hogy nosztalgizunk, siránkozunk a munkahelyen, buszon, tükörben, kereshetünk mi is magunknak valami mankót. Talán megpróbálhatnánk visszazseregni hitünket. Azt a hitet, amit nem valami véletlenség, szeszély, vagy üzleti szellem, hanem az ember belső szükségé és meggyőződése hozott létre. Aki már megtalálta, jól zárja magába, nehogy még egyszer elszálljon!

H. J.

„a büntetés már ennek irgalom...”

... idézte minap egyik ismerősöm Katona József költő gondolatát, minekután meglehetősen prózái stílusban előadta jóbarátja tehő-sztoriját.

A történet tulajdonképpen teljesen hétköznapi, hisz tucatjával hallani olyan esetekről, hogy valaki nem fizetett településfejlesztési hozzájárulást, így aztán kapott egy felszólítást, miszerint mielőbb rendezze ezt, méghozzá a büntetési díjjal egyetemben. Azt a kutyafáját!

Mármost a felegyelmeztető állampolgárjának. Hát nem érti, hogy a saját érdekei ellen cselekszik, illetve nem cselekszik. A tehő nem azért tehő, hogy tite legyen vele a hócipőnk. Sőt, ha mindenki rendesen befizetné, tán még hócipőre sem lenne szükség a zlmankós téli napokon. Több pénz jutna ugyanis például a hőltakarításra. De ne fessük az ördögöt, no meg a kemény telet a falra, mert jön a házmester...

Aprópó, házmester. A legfelegyelmeztetőbb állampolgárok többsége zokszó nélkül és rendszeresen fizeti nála a lakbért, vagy a közös költséget. Vajon miért? A mai házmesterek — pontosabban házfelügyelők — ilyen rámenősök?

Egy biztos, a tanács — legalábbis tehő-ügyben — az. Igaza is van, hisz a költséget és energiát nem kímélve széles körű közvéleménykutatást tartott annak idején és az eredmény ismeri. A lakosság többsége hozsannazva fogadta a településfejlesztési hozzájárulás gondolatát. Igaz, kevés nagyvárosban történt ez ugyanígy, de ott talán nincs is annyi polgárnak tehőhátráléka, mint nálunk. A Hivatalban most aztán Madách Imre szállóigévé lett gondolatát mormoghatják értetlenül és csalódottan: „Miert is kezdtem emberrel nagyot...”

Egyébként a tanácselnök a közelmúltban azt nyilatkozta, hogy — nyilván nem kevés energiával — elvégezték a kigyűjtést és teljes listájuk van azokról, akik nem fizettek tehőt.

Igy aztán bizonytalannal egyre többen — végre(?) — kapnak majd hivatalos értesítést arról, hogy tegyenek eleget önként vállalt kötelezettségüknek.

Az persze már magánvélemény — igaz elég sokaké —, hogy egy kulturáltan megfogalmazott, udvarias hangú felszólítást az év elején is eljuttathattak volna mindenkinek, mondjuk egy csekk kíséretében... Ez esetben most nyilván jóval kevesebb büntetést kellene kíróniuk. Ennyit, legalább ennyit egy ilyen „külfönc” nagyváros lakossága megérdemelt.

Vagy netán a pécsi polgárra is „ül” a címbeli állítás?

N. G.

VÁLASZOK, INTÉZKEDÉSEK

dolgozóink felvételére

1. Dolgozóink felháborodással fogadták, hogy tervezik a balatonmáriai-fürdői Kemping árának a fellemelését.

A felvételre Gyulai Sándor, a vszb titkára választott.

— Az 1988. június 16-án megtartott vszb-ülésen a testület döntött az önköltséges üdülési térítések és a kempinghasználati díjak ügyében. A kemping használati díja az előző évhez képest nem változott, így a felvételek aktualitásukat veszítették, annál is inkább, mert a kempinget csak július 1-jétől lehet igénybe venni.

2. A Kutató-mélyfúró Üzem dolgozóinak a következő problémákat vetették fel: Kötődött, hogy Pécs ivóvízellátása egyre nehezebb, amihez vállalatunk is hozzájárul azzal, hogy olyan helyeken is ivóvizet használ ipari célra — perkoláció, meddők és utak portalanítása stb. —, ahol a Szolgáltató Üzem területén ártólyó bővíző patak vizét lehetne felhasználni.

A problémára Zelenik István, a vállalat vizgazdálkodója választott.

— Vállalatunk ivóvíz-felhasználása az elmúlt tíz évben mintegy 40—45 százalékkal csökkent. Ezt úgy sikerült elérni, hogy ahol az egészségügyi előírások megengedik, az ivóvíz helyett tisztított bányavizet használnak technológiai célra, illetve útlocsolásra. A tartálykocsik töltésére a Szolgáltató Üzem kiépített egy vízvételési helyet a tisztított bányavízhozlatban és a jövőben útlocsolásra ezt a vizet fogják használni.

3. A dolgozók körében felháborodást keltett az Árszabályozás a MÉV üdülőben cím alatt megjelent körlevél. A kempingezőknek és hétvégi üdülőknél miért kell magas költséget fizetni az étkeztetésért és kölcsönzési díjat a csónak használatáért?

A kérdésre Gyulai Sándor, a vszb titkára választott.

— Az ebéd térítése (szűkített önköltség 60 Ft/nap) is kedvezményes, hisz a nyersanyag árát és csak a konyhát terhelő költséget foglalja magában. Igazságtalanak tartanám, ha további támogatást adnánk még erre, hisz a kemping-

használat sem az igénybevétel gyakoriságában, sem az időtartamában nem korlátozott. A kedvezményes beutalót pedig csak két-évenként 14 napra lehet igénybevenni.

— A csónakkölcsönzési díj bevezetésére azért volt szükség, hogy egyrészt alapot teremtsünk a csónakpark további bővítéséhez, másrészt elkerüljük a sokszor tetlegességig fajuló vitákat a csónakok használata körül.

4. Az Uránvárosban lakók azt kérik, hogy hétfőnként a helyi OTP-nél a pénztár 17.00 óráig legyen nyitva.

A kérésre Mink Antalné, az OTP igazgatóhelyettese választott.

— A pénztár 17.00 óráig való nyitvatartása csak más nap rovására — a hét egyik napján egy órával korábban kellene zárni és akkor az okozna problémát — lehetne megoldani, mert a pénztárzárás több mint egy órát vesz igénybe. De a központban minden szombaton 7.45—15.00 óráig, hétfői napokon pedig 19.00 óráig tartanak ügyeletet, ahol mindent el lehet intézni.

Kivizsgálta: Gácsai Mátyas

Nagycsaládosok

Berecki Sándorné 2 éve dolgozik az V. sz. bányász-üzemben, állandó délutános műszakban, takarítónőként. Kissé molett, kedves, mosolygós arcát nem viselte meg az idő. Nem gondoltam volna róla, hogy hat gyermek édesanyja. Berecki Sándornét, Pirokska „néni” kérdeztem életéről, gyermekeiről.

— Bakonyán lakunk egy öreg házában, melyet tavaly lakhatatlanná nyilvánított a kövágószőlési tanács. Így sikerült 48 ezer forintért megvásárolni. A vételárat a vállalat magára vállalta, vissza nem térítendő kölcsönként. Jelenleg folyamatban van az átíratás. A jövőben kölcsönt szeretnék felvenni, mert kívül-belül ataroznunk kell. Szeretnénk egy kis fürdőszobát, WC-t kialakítani. A tető beúszik, kívül-belül vakolni kell, ablakokat és ajtókat beépíteni és a központi fűtést szeretnénk megvalósítani. Ez most minden vágyam.

— A gyermekek édesapja a kövágószőlési tsz.-nél dolgozik. Sajnos beteges, sokat van táppénzen. Kettőnk keresete nem haladja meg a 8000 forintot sem. Szerencse, hogy a legidősebb fiam, aki szintén az üzemenl dolgozik csillésként, segít test-

vérei öltöztetésében, ruhákat, cipőket vásárol nekik. A többi öt gyermek még általános iskolába jár.

— Idén hol töltik a nyarat?

— A család nem szokott együtt üdülni. A gyermekeket a szakszervezet évente gyermeküdültetésre viszi. Ok nagyon boldogok, hogy mehetnek nyaralni. Idén két gyermeke Balatonmáriafürdön, egy pedig a Dombay-tónál tölt el egy hetet. Az üdülésük költségeit a szakszervezet magára vállalta. Köszönöm, hogy minden társadalmi szerv így segít minket, a szakszervezeti bizottságnak pedig mindazt a sok jót, amit tőlük kaptunk. Előző munkahelyemen ilyenben nem volt részem.

Pirokska „néni” minden segítségért hálás és szívesen fogadja. Elgondolkoztam azon, milyen jól esne neki, ha háza tatarozásához kaphatna segítséget, mivel a kölcsönöket kis keresetéből amúgy is nehéz lesz visszafizetni és szakembereket sem tud fogadni, így mindent két kezének munkájával kell megoldania.

Szarka Tiborné

A sok játék után jólesik egy kis pihenő. Felvételünk a magyarherotelendi gyermeküdültetésen készült.

Csöndör László felvétele

Mi újság a barkácműhelyben?

Közel két évtizedes múltra tekint vissza az Erdősítő üzemnél működő barkácműhely.

Ezernyi gond merült fel kezdetben a működés formájának kialakításában, a szerszámok, anyagok biztosításában stb. Sokszor léte forgott kockán és egyesek nem jósláltak hosszú időt a műhely fennmaradásának.

Lassan a gondok — néha harc árán — megoldódtak, ebben jelentős szerepe van a szakszervezeti bizottságnak, aki megnyerte partnercél az üzemvezetést. A műhely működéséhez ma már a feltételek biztosítottak és fokozatos fejlesztést is sikerült megvalósítani. Naponta átlagban (főleg a hét második felében) 8–10 ember dolgozik, illetve túli szabadidejét hasznos munkával, értékeket állítanak elő és olyan szolgáltatást, mellyel jelentős költségeket takarítanak meg a családi pénztár részére.

A műhely munkája felett Hartmann Lajos, a gazdálkodási csoport helyettes vezetője lát el műszaki felügyeletet, tőle érdeklődünk néhány aktuális kérdésről, mely az olvasó érdekelheti.

— Ki lehet a barkácműhely tagja?

— Minden vállalati dolgozó, aki rendszeresen fizeti a tagdíjat és a műhely szabályzatában foglaltakat betartja. Jelenleg az EDÜ dolgozóit mellett tagjai a műhelynek a Szolgáltató, a Kutató-fejlesztő és más üzemek dolgozói is.

— Mivel bővültek az utóbbi időben a lehetőségek?

— A gépkocsi javítására fűtött (télen is használható) műhely áll rendelkezésre. A karosszéria-javítás területén fedett teret alakítottunk ki. Kőcsünyési lehetőségek elsősorban a kézi kisgépek területén javultak.

— Milyen gondok várnak megoldásra?

— A kéziszerszámkészlet felújítása, az autogén hegesztési lehetőségek bővítése propánbután gázos megoldással, továbbá az öltözési és tisztálkodási lehetőségek biztosítása.

Akik ezek után vállalatunk dolgozóit közül kedvet éreznek az önálló, hasznos szabadidő eltöltésére, azok jelentkezését szívesen várja a barkácműhely társadalmi vezetése. Erdeklődni Simon János szb-titkárnál (telefon: 11-28) lehet.

Novacek János

§ JOGIESETEK

Fegyelmezetlen portaszolgálat és eredménye

Üzemi leállás idején a portaszolgálatot fokozott gondossággal kell ellátni. Érthető a fokozott gondosságra való utasítások kiadása, mert ilyenkor a portás az, aki vagyontárgyaink szempontból egyedüli személy az üzem területén és, ha ő ilyenkor gondatlanul jár el, akkor beláthatatlan káros következmények is felmerülhetnek.

Egy bizonyos üzem leállása idejére írásban rendelkezett úgy, hogy a portaszolgálatot kapcsolatos teendőket az üzem leállításával összefüggő időszakban „fokozott” gondossággal szolgálatot kell ellátni, ami abból áll, hogy a belépést, a kilépést, a felmerülő szükség-szerű anyagszállításokat különös gondossággal kell ellenőrizni és a naplóba bejegyezni.

Egy ilyen „fokozott” gondosságu időszak alatt egy üzem portása csak úgy adta ki az egyik szakmunkásnak a műhelykulcsot, hogy azt a naplóba nem jegyezte be, nem kísérte figyelemmel, hogy az üzem területén hova megy és mit vizsgálna el. Rendészeti ellenőrzés erre az esetre fényt derített és megállapította, hogy titokban magáncélra készített eszközöket vittek ki az üzem területéről és így többszörös fejelem-sértés fordult elő.

A fegyelmi eljárás során a portás nem ismerte el a fegyelmi vétségét. Azzal védekezett, hogy számára ismerős volt a szakmunkás és annak személyében megbízott. Nem is gondolt arra, hogy az üzem területé-

ről magáncélra készített eszközt szándékozik kivinni és vitt ki.

A fegyelmi jogkört gyakorló azonban megállapította a fegyelmi vétséget és ezért kedvezmény elvonású fegyelmi büntetésben részesítette. Az ügy bírósági ítélettel fejeződött be és az ítélet indoklásában a bíróság azt állapította meg, hogy az Mt. 34. § (2) bekezdése szerint a dolgozó köteles a munkakörébe tartozó munkát képességei teljes kifejtésével, az elvárható szakértelemmel és gondossággal végezni... munkáját az arra vonatkozó szabályoknak és előírásoknak feleltessé utasításainak... elvégezni. Az Mt. 55. § (1) bekezdése pedig azt mondja ki, hogy a munkaviszonyával kapcsolatos kötelezettségét vétkesen megszegő dolgozóval szemben fegyelmi büntetés szabható ki, de az eljárás során a dolgozó javára és terhére szolgáló körülményeket fel kell deríteni és ezzel arányban álló büntetést kell kiszabni.

A bíróság szerint a leállási időszak alatt a fokozott portai szolgálatot, amit még külön írásban is elrendeltek, a portás nem látta el, a naplóba az üzem területére be- és kilépő dolgozót nem jegyezte be és nem ellenőrizte, hogy az eltávozott dolgozó az üzem területéről mit visz ki. Ezért talála a bíróság is a kedvezményelvonást kiszabó fegyelmi büntetést arányban állónak az elkövetett fegyelmi vétség szemben.

dr. Marton István

Fiatal műszakiak Az ésszerűségnek zöld utat ad

Sopronban született, majd a későbbiekben a családdal Répcelakra költözött. Gimnáziumi tanulmányait szülővárosában folytatta, innen utja a miskolci egyetemre vezetett, ahonnan diplomával a zsebében fiatal házasként került Pécsre.

Édesapja gépészmérnök, így a műszaki érdeklődést volt kitől örökölni. Gépészmérnöknek készült, de hogy-hogynem, erről a pályáról pontosan édesapja beszélt le. A Miskolcon megszerzett bányagépész és bányavillamos diplomával 1986-ban az V. sz. bányauzemben helyezkedett el. Egyetemi tanulmányainak az utolsó két és fél évében lett az üzem ösztöndíjasa. A kezdetben föld alatti lakatosként egyedi munkákat végzett, ilyen volt például a vibrógarat beépítése — ami az első volt az üzemben. — Műszaki állományba ez év április elsejével került. Hozzá tartozik a prélérszerszámok, fűróberendezések, fűrókocsik, rakodógépek javítása, a KPV-padozat, a lift, a hűtés és az energiaellátás. Művezetőként természetesen nem lehet mindenütt egyszerre ott, de mint mondja, erre nincs is semmi szükség. Mindegyik részterülethez csoportvezetők tartoznak, akik nagy tapasztalattal, elajóztottan végzik munkájukat. Neki, **Kristóf Ferencnek** — mert róla van szó — tulajdonképpen a koordinálás a feladata.

Kellemes meglepetésként fogja meg fel ma is, hogy már a kezdetben ellátták komoly feladatokkal. Az íróasztalt, az üdögélést nem szereti, szíve szerint mindenütt ott lenne és boldogan dolgozna. Hasznosnak ítéli meg, hogy a kezdetben lakatos csoportvezetőként dolgozhatott, hiszen így most jobban átlátja, hogy mit miért is kell végezni a

bányában. Az egyetemen a szakma elméleti részeit sajátítják el a leendő mérnökök. Eppen ezért ő vallja, hogy a munkába állásakor nem szégyen kérdezni, ellesni a fogásokat, mert a gyakorlati munkát csak így lehet jól elvégezni. Mint mondja, még most is így van ezzel, hiszen a lakatosokkal hajlandó megvitatni a szakmai dolgokat, sőt, ha valaki ésszerű megoldással áll elő, az zöld utat kap.

A csoport mindennapjainak kapcsolatban megjegyzi, hogy ha szűkösen is, de a létszám adott. Az igazi gondot az okozza, hogy sajnos sűrűn cserélődnek az emberek. Az utóbbi három év során mintegy 80 százalékban lecserelődtek a szakemberek.

Kristóf Ferenc az újítómozgalomban is kiveszi részét, úgy is mint önálló újító, de úgy is mint a lakatosok újításainak segítője.

V. T.—Cs. L.

Újtások

A vállalat július közepéig az alábbi újításokat fogadta el hasznosításra.

V. SZ. BANYAUZEM

Kántás József és Németh György: 32 mm átmérőjű fűrórud PH-3 fűrásokhoz (310 ezer forint).

Kátolyi István: Acélső vízvezeték feltörésben (B).

SZOLGÁLTATÓ ÜZEM

Révész Béla és Somody Csaba: Fűstjárat-tömítés LK-2G kazánra (550 ezer forint).

Kása Pongrácz: 22 üléses népeskocsi-futómű (90 ezer forint).

Bradits László: Légtokmány fűrószár kúpozáshoz (B).

Kozma István: Bányaszilárpa formázópád (220 ezer forint).

Musztács Jenő: Présszerszám kábelvégehez (47 ezer forint).

ERDŐSÍTŐ ÜZEM

Ravadies Mihály: Szerelőtám keverőstartályok javításához (B).

KUTATÓ-MÉLYFÚRO ÜZEM
Szarka Rudolf és Mázik Jenő: Figyelőkút-vizsgálat geofizikai módszerrel (143 ezer forint).

KUTATÓ-FEJLESZTŐ ÜZEM

Standler Ferenc: Perkolációs medencék összekötése (70 ezer forint).

Dr. Pallósi József: ARF-6 spektrométer Zr és Nb elemzésre (86 400 forint).

Csokonyai József és Spolarics József: Tárcsa a ventilátortengelyre (50 ezer forint).

A zárójelben levő számok azt a többletgyereket jelölik, amit a vállalat az újítások alkalmazásával éves szinten ér el.

(B): Balesetveszélyt, az egészségre káros tényezőket csökkentő, vagy a munkahelyi körülmények javítását szolgáló újítás. Hasznossága pénzben nem mérhető.

Az alattomos zaj (1.)

A természetben lejátszó mozgások, az emberi együttélés, a termelési folyamatokat szükségszerűen hangjelenségek kísérik. Hangok nélkül szinte nincs munka, nincs élet, mégis a csend az egyik legfontosabb életszükségletünk.

Azokat a hangjelenségeket, amelyek az emberre zavaróan hatnak, kellemetlenek és ártalmasak, zajnak nevezzük. Napjainkban egyre gyakrabban állapítjuk meg, hogy a környezetünk otthon is, a munkahelyen is egyre zajosabb, pedig a zaj növekedése nem szükségszerű következménye a technikai fejlődésnek, a civilizációnak.

Korunk egyik legnagyobb ártalma, a zajártalom. Az emberek, sajnos, ezt még nem ismerik eléggé, ezért nem is védekeznek a zajártalom ellen úgy, ahogy kellene. Pedig az ártalom felismerése és az ellene való védekezés nem mai kelendő. Már az ókori Rómáról írta Juvenális (i. u. I. sz.), hogy nem lehet a lakókörzetekben nyugalmat találni az utcai forgalom szörnyű zajai ellen. A tör-

ténetírás feljegyezte a büntetésnek azt a formáját is, hogy a büntetésnek a korabeli zenészek hangos csörömpölését kellett huzamosabb ideig hallgatnia. Továbbá azt a törvényt, mely szerint le kell vágni a karját annak a kézművesnek, akinek a műhelyéből túl nagy zaj szűrődik ki az utcára.

Az orvostudomány ma már ismeri, hogy milyen egészségi károsodásokat okoz a zaj. A halláskárosodáson kívül idegrendszeri és egyéb szervi megbetegedéseket idézhet elő. Egyensúlyi zavarokat, rosszullétet, szédülést, hányingert okozhat. Az idegrendszerre hatásával akadályozza a figyelem összpontosítását, ezzel csökkenti a munkabiztonságot, ami balesetveszélyt okozhat. Lelki zavarokat válthat ki, melyek az egyszerű kellemetlenségtől a szorongáson át a féltelenségig, a rettegésig terjedhetnek. Magatartásbeli, jellembeli változásokhoz vezethet. Az idegrendszer megbetegedése az egész szervezet megbetegedéséhez vezethet, tehát végzetes egészségromlást idézhet elő.

Ma már tudjuk, hogy nem igaz az a korábbi nézet, miszerint a zajt meg lehet szokni. Rövid ideig pszichésen meg lehet szokni, lehet alkalmazkodni hozzá valamilyen pozitív viszonyulás kapcsán, de a szervezet ilyenkor is károsodik.

A WHO szerint, a földlakóinak 3 százaléka halláskárosodott. Ezek felét a zaj okozta. Egyik napilapunk találoán nevezi a zajt hangos szemétnak. A zajártalom jellegzetesen urbanizációs ártalom. A zaj nagy része a technikai folyamatok következménye, de nem a technikai haladás eredménye, hanem inkább a technikai elmaradottság és a rossz műszaki, társadalmi szemlélet jelzője.

A zajt gondos tervezéssel, kivitelezéssel, körültekintő szervező munkával ki lehet küszöbölni. Ezek hiánya okozta például az új repülőterünk létesítésével összefüggő, még ma sem rendezett bonyodalmat a környező lakosság körében.

dr. Bárány Imre

Az elvitt értékek előkerültek

Betöréses lopás az V. sz. bányauzemben

A statisztikák szerint hazánkban is szaporodik a bűncselekményeket elkövetők száma. Különösen a társadalmi tulajdon elleni vétségek növekvő mennyisége a feltűnő, s ez alól vállalatunk sem kivétel. Íme egy friss eset.

Megdöbbenő látvány fogadta június 27-én reggel, muszakkezdéskor az V. sz. bányauzem geofizikai műszerkarbantartó helyiségének ajtaját először kinyitotta **Sallai Balogh Attila** műszerész. Az ablakok be voltak törve, a szoba padlója pedig borítva volt üvegcserépekkal. Ugyancsak a földön hevert néhány kő, beton és tégladarab is, amik korábban „nem szerepeltek a leltárban”, s szemmel láthatóan közülük volt az ablakok állapotához. Azonnal szóltak **Sándor József** üzemrendészeknek, aki a helyszín megtekintése után értesítette a rendőrségi ügyele-

tet. **Sándor Józsefet** kértük meg, hogy tájékoztassa olvasóinkat is a további fejleményekről.

— A bejelentés után rövid idő múlva üzemünkbe érkeztek a rendőrség szakemberei, akik a helyszíni szemle során újlenyomatokat, valamint csizmatalpnymokat tudtak rögzíteni. Ezután felvették a hiányleltárt, amelyben körülbelül 40 ezer forintnyi eszköz és szerszám szerepelt.

— A különböző irányban elindított vizsgálatok alatt a gyanú egyre inkább **Oláh József** (26 éves) csatlós felé irányult. Kiderült, hogy a meghallgatás során többször hazudott, ezt követően nem jött dolgozni, majd eltűnt otthonról is. Körözést adtak ki ellene, s ezután önként jelentkezett a rendőrségen, ahol beismerő vallomást tett. Egyébként már ezt megelőzően az üzemi öltöző szekrényéből tárgyi bizonyíték is előkerült, ami bizonyította, hogy

ő volt a tettes. A házkutatás során aztán gyakorlatilag minden előkerült.

— *Milyen ember volt Oláh József?*

— Hat éve dolgozott üzemünkben. Családos, gyermeke is van. Munkájáról mindenki csak elismeréssel nyilatkozik. Megbízható, jó munkaerő volt. A különböző társadalmi szervezetekben is igen aktívan tevékenykedett, tehát semmi rosszat nem lehet róla elmondani. Eppen ezért teljesen érthetetlen a cselekménye. Az üzemi fegyelmi eljárás során munkájából azonnal felfüggesztették, majd fegyelmeivel elbocsátották.

— *Mi várható a továbbiakban?*

— Az eset ezután már a rendőrségre és az ügyészségre tartozik. Büntetése, a jelenlegi minősítés alapján, 3 évig tartó szabadságvesztésig terjedhet.

Benedek Sándor

Uránosok a Pilisben

Vállalatunk természetjárói 1988. július 8-10-ig 20 fővel részt vettek a XXVI. Bányász Természetbarát Találkozó és egyben a VI. Zgyerka János túraversenyen.

Péntek este 20.00 óra: A csapatok vezetői technikai megbeszélésen hallgatják a másnapi verseny lebonyolításának feltételeit. Ismertetik a pálya hosszát, szintkülönbségét, a bóják és állbóják elhelyezését szemponyjait. Az adatok ismeretése után több csapat módosítja nevezését és a „könnyebb B” kategóriába nevez. Mi két „A” és egy „B” csapatot nevezünk. A számítógépes sorsolás lasúbnak bizonyul, mint a hagyományos „kalapos”. Huszonkét óra: Csapatunk már tudja a holnapi rajtlistát. Egy „A” és egy „B”

csapatunk az élbolyban fog indulni a másik „A” csapatunk 26. az indulásnál.

Másnap 6.30: Az előző napi kánikula után most rendezesen esik az eső. Gyors reggelizés, gondterhelt pillantások az égre, mindenki végigfut a gondolat: mi lesz, ha nem áll el, már szinte látjuk magunkat bőrig ázva, nyakig sárosan a cél felé kutyagolva.

9.00 óra: Piliscsaba fölött vagyunk, egy erdei tisztáson. Szerencsénk van, felzakadozik a felhő és hamarosan a kék eget is látjuk.

— MÉV I. csapat! — hangzik a kiáltás és már a versenybíróstól vesszük is át a tájfutótérképet és a versenykartonokat.

Elindulunk, hogy a 14 állomást, illetve bóját minél előbb megtaláljuk.

Sietünk, a fákról csöpög a víz, a bokrok alatt átbújva szinte esik az eső. Egy-

más után fogjuk be az érintési pontokat. Hol egy rókavár, másutt egy kiálló szikla segít a tájékozásban. Meredek sziklával tűzdelt hegyoldalon vagyunk szintesen. Túl vagyunk a pálya felén. Még néhány nyiladék, völgy, tető és már közeledünk a célhoz. A ruha már szárad rajtunk, de a cipőkben még „lucog” a lábunk. Végre a cél! A versenylapok leadása után üditő, majd a különjárattal vissza a táborba, Pestre.

20.00 óra: Ünnepeles eredményhirdetés. Az első, mint évek óta az OKGT egyik csapata, ők nyerik a kupát. A mi csapatunk a középmezőnyben végeztek, ami szép eredmény, mivel köztünk csak „hobbyi” tájfutók vannak. 22.00 órától reggel 3 óráig kultúrmasor és bakancsbál feleltette fáradtságunkat.

Baumann József

Labdarúgás

Igaz, ősszel még sok minden történhet, de a vállalati kispályás labdarúgó-bajnokság „B” osztályában vezető Szálló együttese fél lábbal már az „első ligában” érezheti magát.

Egyedül a IV. üzem „B” csapatától szenvedtek vereséget, de e kisiklás ellenére is 10 ponttal és 24:3-as inponáló gólaránnyal állnak az élen a 9-9 pontot gyűjtött édűsök és petőciok előtt.

Némiképp leszakadt az élbolytól a III. sz. bányáüzem csapata és a nagymúltú együttes egyre kevesebb reményt táplálhat a feljutásra.

A küzdelmek egyébként mindvégig rendkívül sportszerű légkörben zajlottak, ám volt rá eset, hogy egy-egy mérkőzés „adminisztratív módon” dőlt el, mert valamelyik együttes nem tudott kiállni.

A szeptemberben folytatódó Bányász Kupa küzdelmeit ilyen közjátékok remélhetőleg már nem fogják „színesíteni”.

HÍREK

AZ V. SZ. bányáüzem KISZ bizottsága az üzemvezetessel közösségi munkavállalási szerződést kötött az üzemi szociális létesítmények felújításának végrehajtására. A résztvevő 28 fő május-június hónapban 300 ezer forintot kapott a munkájáért, melyet közösségi célokra használnak fel.

A VÁLLALATI szakszervezeti és KISZ-bizottság által szervezett gyermeküdültesnek nagy sikere volt dolgozóink körében. A már befejeződött magyarherlend-i és balatonmária-fürdői turnusokon és a még viszalévő üdülések során az V. sz. bányáüzem dolgozóinak gyermekei közül az idei nyáron 73-an vehetnek részt.

Majorosi Gy.

Keresztrejtvény

Rejtvényünk vízsz. 1., folytatva függ. 11., 24. és 26. sorában Donkó László: Új kenyér... című verséből idézünk egy részletet. Megfejtésül e sorokat kérjük beküldeni a szerkesztőség címére 1988. augusztus 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

1	K	2	3	4	5	J	6	7	8	9	10	11	M	12	13	N
14							15							16		
17						18		19				20		21		
22				23		24		25	26		27					A
28			29				30		31	32						33
N		34					35		36					37		
38	39		40		41							42	43		44	
45		46		47				48		49		50	51			
52			53		54		55		56		57		58		NN	
59			60	61		62		63				64		65		
66				67	68							69				P
70			71					72		73						74
Ü		75				N	76		77					78		
79	80					81		82	83					84		
85		86		87		88		89		90						
J				E								R				91

Vízszintes: 14. Kézjeggyel el-
lát. 15. Szétmállik. 16. Német
névelő. 17. Tények, adatok. 19.
Rádium. 21. Római kétezer. 22.
Végtelen újvíz. 23. Oszevér. 25.
T. M. 27. Allami bevétel. 28. S.
T. 29. Edény. 31. Iskolai érte-
sítés egy rajtja. 33. L. R. 34.
Fájó dolog. 35. Idefelé tartan-
ak. 37. Oriáskigyó. 38. Fordí-
tott kettős betű. 40. Elenyészik.
42. Argon. 44. N. T. 45. Meny-
asszony. 47. Angyalrang. 48.
Ülőhely. 50. Finom ital. 52. Lón-
név. 54. A tetejébe. 56. Sürgető
szócseka. 58. NSZK fővárosa. 59.
A onto. 60. Római 950. 62. Egy-
fajta ágyneműk. 65. Tiltás. 66.
Tudományos szervezet. 67. Igé-
nyel. 69. Ugy, dolog — latinul.
70. Tantál. 71. Finom ital.
72. Nyúlfejta. 74. Kicsinyítő. 75.
Merít. 77. Női név. 78. Vízi ál-
lat. 79. Fordított névelő. 82. Kut-
rica. 84. Növényi hajtás. 85. Bc-
cézett Ilona. 87. Igényelnek. 90.
Gyógyfű. 91. a.a.a.

Függőleges: 2. Kenőanyagot. 3.
Férfinév. 4. Liba része! 5. He-
gyes szerszám. 6. Normálprofil.
7. Apró piszok. 8. Akta. 9.
Hektoliter. 10. Egy — németül.
11. N. K. 12. Juttat. 13. A vers
széplője. 18. Tajték. 20. Ora-
méri. 23. Iskolai bűtör. 27. Apró
élősködő. 29. Amerikai tá-
bornok. 30. Vitéz (ford.). 32.
Tiltás. 33. Európai főváros. 36.
Egltést. 39. Kellem, hála. 41.
Azonos betűk. 43. Radon. 46.
Argon. 49. Pincészet. 51. Kuty-
a. 53. Kutrica. 55. Aruház ma-
gánhangzó. 57. Szín. 61. Ten-
ger — németül. 63. N. R. U. 64.
Folyó — japánul. 68. Római
450. 71. Tagadás. 73. Női név
(ék. hiány). 74. Egyfajta szék
része. 76. Öresen szól. 78. Vag-
dalthús. 80. Alatti helyre. 81.
Hévíllet. 83. Borit. 84. Német
névelő (ford.). 86. I. T. 87. Azon-
os betűk. 88. Visszair! 89. Ki-
csinyítő. 90. V. A.

Juhász Károly

Lapunk július elsejei számá-
ban között keresztrejtvény he-
lyes megfejtése:
Erre jár
ide száll
itt kering
egy fecsképar.
Tavaszi múlik
jön a nyár
fészken ül
a fecsképar.

Könyvtalamban részesül-
nek: Kozma László (Pécs, Kis-
Flórián u. 19.), Tabak Gyuláné
(Pécs, Sarohin t. u. 57.), Farlag
László (Pécs, Egri Gy. u. 70.,
7632).

Felhívás!

A szökei horgásztavak villamosítási munkái elkezdődtek. Kérjük a horgásztársakat, hogy szombatonként reggel 8 órakor jelentkezzenek társadalmi munka végzésére a helyszínen. Különös tekintettel azok, akiknek még nincs meg az éves kötelező társadalmi munkájuk.

Horgász Egyesület vezetősége

„Hol volt, hol nem volt...”

Ez a mese azonban nem Piroskáról szól és nem is a farkasról. Vagy mégis?

Hol volt, hol nincs (de inkább nincs) az új lakásokban meleg víz. Piroška, miután belül a kádba, leszappanozza magát, ne adj isten esetleg hajára önti a sampont, egyszerűen mit vesz észre: hípp és hopp, eltűnt a meleg víz!

Na, de hát ez a „Rózsadomb” és a türelme rózsát terem.

Piroška tehát jobb, ha elmegy nagymamához, megfürdik bojlerrel működő fürdőszobájában, s nem vágyik holmi királyfira, összkomfortos fehér jóval.

A mese azonban tovább folytatódik. Piroškánk, miután felengedett (a hideg fürdőkézből) és megnézné a soros krimi folytatását, újra egy varázslat: se kép, se hang.

Gonosz manó? Nem! Ez egy egészen modern mese. Történetünk szereplője, miután szétkapta tévéjét, tüzetesen átvizsgálta az antennát, rájön, ez sem manó, hanem a lakótelepi szarka, aki rajtaütésszerűen, mániákusan lopkodja az antennerősítőket. S, természetesen a sorozat legizgalmasabb részénél. Mit tegyen hát Piroška?

A rendőrséghez fordul (meg persze a biztosítóhoz), akik ki is jönnek. Talán itt kezdődhetne az igazi mese, de hősnőnk már elég tapasztalt ahhoz, hogy ne higgyen a békában, aki egy csóktól királyfivá változik. Hagyjuk hát Piroškát, hadd lakjon most már egy rácsokkal és biztonsággal zárral ellátott lakásban, hiszen így már nem kell félnie a farkastól. És embertársaitól?

Rudolfné

SPORT MOZAIK

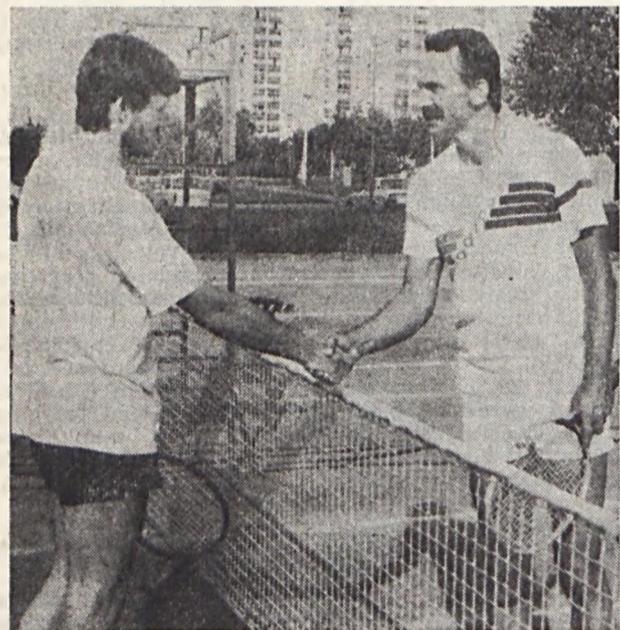
VÁLLALATUNK természetjáró szakosztálya július 17-én furdótúrára szervezett. A jóslakert rendezvény résztvevői a Dömörkaputól Sikondáig gyalogoltak, ahol késő délutánig élvezhették a strandolás örömeit.

JULIUS 19-től 21-ig Tatabányán rendezik a bányavállalatok KISZ-bizottságainak labdarúgótornáját. Az eseményen részt vesznek vállalatunk fiataljai is.

VÁLLALATUNK teniszcsapatai sikeresen vették az első

akadályt az SZMT Kupában. A III. sz. bányáüzem a Tervezők első csapatát búcsúztatta, míg a Központ a Tervezők II. ellen diadalmasan fordult. A hat közé jutásért viszont már nehéz dolguk lesz teniszzezőiknek, mert a III. üzemiek a POTE, a Központ a KIOSZ csapatát kapták ellenfelnek. Különösen az utóbbi együttes nagyon erős, hisz a KIOSZ színeiben játszik az amatőr ranglista első és második helyezettje is.

JULIUS 16-án bonyolították le az V. sz. bányáüzem horgászbajnokságát az orfűi kistó gátjánál. Bár az időjárás nem fogadta kegyelbe a résztvevőket, kapás akadt szép számmal, a horgászok nagy öröme-
re.

Kulesár László és Bogyai Ferenc, a két örök rivális, egy-egy verseny között rendszerint egymást „izzasztja” az edzéseken. Legtöbbször a kertvárosi Kaplán-pályán „keseríti” egymás életét a két jóbarát.

Harminc mind

A teniszről azt tartják, a királyok sportja, amúgy pedig a sportok királya. Ez utóbbiban tényleg lehet valami, mert a Grand Prix-versenyek pénzdíjai lassan már olyanok, hogy egy-egy teniszstár adott esetben melénysebből is kiséghetné némely szegényebb állam uralkodóját.

Persze sokakat nem a dollármilliók csalogatnak ki a pályára, hanem a mozgás, a friss levegő és a játék öröme az a kiváltság, ami néhány évtizeddel ezelőtt tényleg jórészt csak a királyokat illette meg.

Divat lett a tenisz és az egyre növekvő igényeket mind több pálya is szolgálja. Igaz, egy Adidas tenisz-ütő — ilyenekkel játszik például a világsztár Lendl — többbe kerül, mint nyolc pár gyerekcipő, de hát nem

mindenki Lendl és kapható olcsóbb szerelés (ha gyermekcipő nem) is.

Igaz, a teniszűtőt nem lehet kinőni és egyébként is egy jó rakett évekig kiszolgálja a tulajdonosát, ám aki elszánt hűve a „féhér sportnak”, az bizony áldozhat is rá. Némelyik pálya bérleti díja öránként annyi, hogy az csak családipótlék-emelesnek lenne kevés.

Epp ezért jó dolog, hogy vállalatunk tömegsport bizottsága kora tavasztól késő őszig teniszpályát bérel a Mecsek Lakóterületi Sport Egyesületnél. Ezt dolgozóink díjtalanul igénybe vehetik, így aztán a műjégpálya tövében amolyan alapzaja a teniszlabdák huppogása.

A minap azonban, amikor arra jártam, alig akartam hinni a fülemnek. A káni-

kulai, tikkasztó délutánban a perzselő légáram teniszlabda huppogását hozta felém.

Biztosan hallucinálok — gondoltam —, hisz ebben a rettenetes hőségben inkább remgátrónék egy olyan furdómedencében, ahol egy vérszomjas fehércápa csatogtatja a fogait, minthogy egy tenyeres pörgetésbe a hálónál beleröptétek.

Ketten püfölték a sárga teniszlabdát, méghozzá nem is akárhogy. A Rolan Caroshoz és a wimbledoni döntőkhöz szokott „tévészemem” is elcsodálkozott, hisz bár a szervák erőssége nem vetekedhetett Edbergével és gyakrabban is hibáztak, mint a bajnokok, egész szép labdamenetek követték egymást.

Egyikük régi ismerős, Kiss László, a vállalati teniszcsapat oszlopos tagja. Egyébként operátor a III. sz. bányáüzemben a GHH-nál. És nyert állandó éjszakás, ak-

kor már nemigen kezdetne játszmat, mire langyos esti szellő fujdogál.

Amikor odaértem, minden harminc volt. Mind a játék állása, a harminc egyenlő (a tenisz szaksargonban harminc mind), mind a hőmérséklet — árnyékban.

Elnéztem a játékosokat és egy kicsit irigykedtem. Olyan szenvedélyes és mégis oly természetesen futlalták meg egymást ebben az agyvízforraló hőségben, mintha csak ez lenne az élet értelme. Pedig csak kedvtelés az egész.

És egyre többen vannak vállalatunknál, akik a „féhér sport” szerelmesei. A régiak: Pados Imre, Szabó Győző, Berényi Tamás és az új bajnokok: Bogyai Ferenc, Kulcsár László és még jónéhányan rendszeresen üzik ezt a nagyszerű sportot.

Mondanám, hogy mind a harmincan, de remélem jóval többen lesznek. N. G.

Létszámhiánnyal, feszített tempóban

Féléves mérleg a IV. sz. bányüzemben

A IV. sz. bányüzemben az eltelt fél év eredményeiről és a meglévő gondokról kérdeztük Horváth Kálmán főmérnököt, aki a következőket mondta:

— Már az év eleji indulásnál láttuk, hogy jelentős vājvegi (40 fő) és kiszolgáló (50 fő) létszámhiánnyal kezdjük az évet. Ez a hiányunk azóta sem javult. A létszámhiány pótlására egyrészt pótműszakokat kellett szervezni, másrészt a meglévő lét. számmal kellett magasabb minőséget termelni.

— Az első félév eredményei nem tükrözik azokat a számokat, amelyeket az év végéig prognosztizálunk. Azért, mert a munkaidőmérleg az első félévben mindig kedvezőbb, mint az éves átlag. Azt is el kell mondjam, hogy a magasabb minőség elérése vég-sősoron kényszermegoldás és kedvezőtlenül hat a jövőre nézve.

— Az üzem abszolút költség tekintetében másfél

százalékos megtakarítást ért el. Ezt mégsem tartjuk reális eredménynek, mivel az év első felében számos olyan anyagigényünk nem került teljesítésre, amelyek terveinkben szerepeltek. Az éves költség-gazdálkodásunkat nehezíti, hogy várhatóan a második félévben érkeznek be az első félévre tervezett anyagok is. Mindezek felül költség-gazdálkodásunkat az is nehezíti, hogy 1988-ban — 1987. hez viszonyítva — 20 százalékkal kevesebb anyagrafordítással kell teljesíteni feladatainkat teljesíteni.

— E felsorolt gondok ellenére nyersérc-tonna termelésünk 101,6 százalékra, míg fémkilogramm termelésünk pontosan az előbb említett magasabb minőség miatt 104,5 százalékra sikerült teljesíteni. A bányafúrás eredményünk 86 százalék, ami csakis a létszámhiánnyal magyarázható. Annak ellenére, hogy tíz százalékkal magasabb

volt a teljesítmény, a bányafúrás mégsem tudta feladatát teljesíteni.

— Az üzem vágathajtási tervét 100 százalékra teljesítette, ami látszólag szép eredmény, de itt is jó lett volna 4—5 százalékos többlet hozni, ami biztosított volna a második félévben várható műszakhiányból eredő lemaradást. Érzékeltetésül mondom, hogy július hónapban már három százalékos veszítetünk az éves eredményből. És hol van még az év vége?

— A vágathajtási teljesítményünk 101, a fejtési 104 százalék lett, ami nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a termelésben meglévő létszámhiányt kompenzálja. Ahhoz viszont, hogy a termelési költség jobb legyen, anyagiak kellett. Szerencsére a vállalat vezetése engedélyezte, hogy a létszám-megtakarításból eredő bér egy részét felhasználhassuk a termelési költség csökkentésére.

A főmérnök beszélt még arról is, hogy a munkát bányában és külszínen egyaránt sokszor gátolja az anyaghiány. Bosszantó, hogy olykor apróságok hiánya miatt is küszködnek, amelyek a mindennapok munkavégzését visszavetik. Így például a villanszere-lőknek nem tudnak adni szigetelőszalagot, a vājvegi munkahelyek részére tömlőt és csőszerelvényeket, megfelelő minőségű fűró-szárakat és a kisgépekhez alkatrészeket. Megmosolyogni való, de hiánycikk lett a lakat is, amiből bányüzem ide, vagy oda, minden évben igen sok kellene.

Aggasztó az is, hogy közel tízmillió forintot érő import gépek alkatrész ellátása sem biztosított folyamatosan. Ezért gyakran megesik, hogy ezek a nagyértékű gépek kiesnek a termelésből, csodára várva, hátha lesz valuta, akkor, amikor a forint is egyre kevesebb.

V. T.

Alkotmányunk ünnepén

Egy régi ünnep, államalapítónk, István király névnapja és az új kenyér ünnepe kapott új tartalmat 1949. augusztus 20-án, amikor az országgyűlés elfogadta alkotmányunkat és e napot nemzeti ünnepé nyilvánította. Alkotmányunk megszületése hazánk történelmének több, mint ezeréves korszakát zárta le. Nemcsak a jelen és a jövő ünnepe, hanem a magyar nép több évszázados harcának befejező mozzanata is. Garrai Gábort idézve „...hét bűnből, hét sírből kelt föl e nép, legyőzte hétszer önnön vezetését...”.

Hazánkban 1919. június 23-ig a világ első szocialista alkotmányának, a Tanácsköztársaság alkotmányának elfogadásáig nem volt írott alkotmánya. A sokat emlegetett Werbőczy szentkorona tanán alapuló „ezeréves alkotmány” lényeges vonásaiban mindvégig a mindenkor elnyomó osztály törvényeinek tára, a feudális jogszokások gyűjteménye volt.

A Tanácsköztársaság alkotmányáig a feudalizmus ellen és a nemzeti függetlenségért vívott harcokon keresztül vezetett a történelmi út, amely valóban demokratikus szabadságjogokat biztosított minden dolgozó embernek. Az alkotmány alapelvei kimondták, hogy „a Tanácsköztársaságban a proletárság minden szabadságot, jogot és hatalmat a kezébe vett... a tanácsokban a dolgozó nép hozza a törvényeket, hajtja azokat végre és bírskodik azok megszegői fölött”. A Tanácsköztársaság történelmünk kimagasló állomása, népünk sok évszázados szabadságharcának szerves folytatása volt.

Magyarország a köztársaság kikiáltásáig, 1946 februárjáig, formailag még királyság volt. A háborús károk jelentős részének felszámolása után, 1949-re az ország elegendő társadalmi-gazdasági erőt és tapasztalatot gyűjtött ahhoz, hogy létrejöhesse a proletárdiktatúra, a munkás—paraszt szövetség írásba foglalt alkotmánya.

A jelenleg hatályban lévő alkotmányunkat, az 1949. évi XX. törvényt a társadalmi fejlődés által megkívánt módosításokkal, egységes szerkezetbe foglalva 1972-ben fogadta el az országgyűlés. A napjainkban zajló társadalmi-gazdasági változások — az MSZMP KB határozata alapján — ismét a hatályos alkotmány átdolgozását, vagy új alkotmány megalkotását teszik szükségessé.

Alkotmányunk megalkotásának 39. évfordulóján, mint minden évfordulón, újabb és újabb eredményeket összegezhetünk társadalmunk fejlődésében. Az alkotó munka, a törvényes rend, az anyagi és kulturális jólét — egész népünk közös érdeme és kincse. Életviszonyaink, társadalmi-gazdasági viszonyaink fejlődésének elengedhetetlen feltétele.

Lovas László

Fokozott munkavédelmi ellenőrzések

Baleseti helyzetünk

Július végén került sor a vállalat munka- és egészségvédelmi helyzetének második negyedévi értékelésére. Varga Mihály vezérigazgató-helyettes és Turi Gyula biztonságtechnikai osztályvezető megnyitó szavai után az üzemek képviselői szölkáltak hozzá a központilag kiadott írásos beszámolóhoz.

Dr. Tisza István, az V. sz. bányüzem főmérnöke arról beszélt, hogy az új premizálási rendszerükkel sikerült lejjebb szorítani a balesetek számát. Elmondta azt is, hogy a balesetek kivizsgálásának menetét felgyorsították azért, hogy tiszta és igaz képet kapjanak a balesetekről és a balesetet elszennvedőről.

A IV. sz. bányüzem főmérnöke, Horváth Kálmán felszólalásában — utalva az üzemben kiesett magas műszakszámra — az okok között az új táppénz- és adórendszer fonákságait, bizonyos értelemben annak ellentmondásait feszegette.

A III. sz. bányüzemből Kovács István robbantás-vezető kért szölk, s arról beszélt, hogy a rehabilitációs és bányászati járadékos eljárások következtében egyre inkább csökken a képzett és tapasztalt szakemberek száma. Nagy a valószínűsége annak, hogy ez is hozzájárul az

üzem baleseti helyzetének romlásához.

A Kutató-mélyfúró üzem főmérnöke, Kovács István elmondta, hogy üzemükben nyilvánosságra hozták az üzemi balesetek miatt a Társadalombiztosítási Igazgatóság által kirölkötött büntetések összegét, s ennek egyenes következményeként az üzem által a felelős dolgozóra kirölkötött büntetés mértékét. E nyilvánosságra hozataltól azt várja az üzem, hogy dolgozók munkavégzésük során megfontoltabbak legyenek, s csökkenjen a balesetek száma. Szempont természetesen az is, hogy a dolgozók jobban vigyázzanak saját és munkatársaik testi épségére.

Az értekezlet során Kovács László gépészeti és energetikai fősztályvezető, valamint Vági József, a Szolgáltató üzem főmérnöke tájékoztatták a jelenlévöket, hogy várhatóan a közeljövöben nyugatnémet technikával sikerül csökkenteni az öntöde légtérnek porkoncentrációját.

Az elhangzottakkal kapcsolatban véleményének adott hangot Kruller János, a Pécsi Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség hivatalvezetője és Balázs János, a BDSZ munkavédelmi, társadalombiztosítá-

si és egészségügyi osztályának munkatársa.

Varga Mihály vezérigazgató-helyettes bejelentette, hogy a vállalat baleseti helyzetének javítása érdekében fokozott munkavédelmi ellenőrzéseket rendelt el. Mindezek után dr. Tisza István főmérnök-

nek átadta a második negyedévi baleseti verseny megnyeréséért járó díjat. Mivel a külszíni üzemek mindegyike túllépte a számára meghatározott baleseti mutatót, így ebben a „kategóriában gyözktest nem hirdettek”.

Veress Tamás

Letelepedési segélyről és egyebekről Döntött a KISZ MÉV Bizottsága

A testület tagjain kívül néhány üzemi KISZ-titkár is befütt a KISZ MÉV Bizottsága ülésére július 28-án.

A fokozott érdeklődést a napirendek fontossága váltotta ki, ugyanis komoly pénzüsszegekrölköt kellett döntenie a testületnek. Mindjárt elsőként a letelepedési segély adományozására beérkezett üzemi javaslatok elbírálásával kezdődött az ülés, amely sok első lakoshozjutó fiatalat érintett.

Döntés alapján a KISZ MÉV Bizottsága letelepedési segélyben részesíti az alábbi dolgozókat.

Pancsáné Szöke Henriette (ÉDÜ), Fenyvesi Lajos, Ludvig Károlyné (Szolgáltató üzem), Hámos Gábor (Kutató-mélyfúró üzem), Petróczki Tímea (Központ), Magyariné Pintér Tünde (Kutató-fejlesztő üzem), Szöke Barnabás, Gász Jánosné, Várnagy Ferenc

(Anyag- és áruforgalmi főosztály), Kun Györgyi, Kányási István, Lakatos Árpád, Lengyel László, Csendes István, Csenterics Tibor, Tóth Csaba, Bognár Árpád, Németh Róbert, Hermann Gyula (IV. sz. bányüzem), Tompa Csaba, Szeglet István, Koch Tamás, Baán István, Plánteke István, Gáspár Csaba (III. sz. bányüzem).

A második napirendben a KISZ-szervezetek függetlenített tisztségviselőinek hűségjuttalmi csoportba sorolását tárgyalta a testület. Erre a kollektív szerződésben foglaltak adtak lehetőséget. Mint Atárdics Péter, a Szolgáltató üzem képviselője kifejtette, arra még nem volt példa vállalatunknál, hogy a KISZ-szervezet tisztségviselőirölk ilyen témában állást foglalt volna.

(Folytatás a 2. oldalon)

Mennyi lesz a hűségjutalom?

Tájékoztató a hűségjutalom adózásáról

Az 1987/88. évi hűségjutalom elszámolása igen összetett feladatot jelent és számolni kell azzal is, hogy a dolgozók nem értik meg az elszámolási rendszer változásából származó problémákat, főleg azt, hogy miért csökken általában a hűségjutalom nettó összege.

Már a személyi jövedelemadó rendelet tervezetének kidolgozásakor látható volt, hogy a bányászban alkalmazott hűségjutalmi rendszer a magasabb adósávokba tereli a dolgozók jövedelmét, ahol nagyobb százaléku az adólevonás. Ezért is törekedett a BDSZ, hogy a hűségjutalmat kivonja az adózás alól. Ez azonban nem sikerült, a hűségjutalmat is adóztatni kell.

Miután ismertté vált, hogy a hűségjutalmat is személyi jövedelemadó terheli, az IpM által kiadott bruttóítási irányelvek külön foglalkoznak a hűségjutalom problémáival. Tekintettel arra, hogy az 1988. szeptember 2-án kifizetésre kerülő hűségjutalom vetítési alapján az 1987. évi (öt hónapi) bér rész külön nincs bruttóítva, a bruttóítást kötelezővé tették. Üzemünk e feladatnak eleget tettek. Az 1987. augusztus 1-jétől december 31-ig elszámolt bérekből egy fiktív éves keresetet képeztek. Ezt elosztották az éves fizetett napok számával, majd az így kapott napibért szorozták azon fizetett napok számával, amelyekre a dolgozó augusztus 1. és december 31. között keresetet kapott. A múlt évi öt hónapi bér-rész tehát a bérjegyzékből nem ellenőrizhető, ez egy számítási eredménye. A számított bérhez hozzá kell adni a rehabilitációs keresetkiegészítést, valamint az elszámolt táppénzt.

Az 1988. január 1. és július 31. között elszámolt béreket már bruttóítva számfejtették. Az ezen időszakra járó rehabilitációs keresetkiegészítés teljes összege is hűségjutalmi alapot képez, de a táppénznek, a terhességi-gyermekágyi segélynek, valamint a gyermekgondozási díjnak csak a 70 százaléka képez vetítési alapot. Természetesen az igazolatlan mulasztásra előírt szabályokat is alkalmazni kell, ami az 1987/88-as hűségévben lényegesen nem változott. 1988. augusztus 1-jétől kezdődően már egy igazolatlan mulasztás 50 százalékos hűségjutalom elvonással jár, két mulasztás esetén pedig a teljes összeg megvonásra kerül. Már most jó lesz erre figyelni, illetve gondolni, a hűségév kezdetén!

Vállalatunknál igen nagy a dolgozók keresetének nagyságrendi szóródása, differenciáltsága, így a személyi jövedelemadó értéke is nagyon eltérő. Különösen a föld alatti dolgozók kereseténél magas a jövedelemadó százaléka és ez kifejezésre jut a hűségjutalom adózásában is.

Az 1987. évi VI-os törvény végrehajtására kiadott 38/1987. (X. 12.) MT sz. rendelet szerint a hűségjutalom munkaviszonyból származó, nem rendszeres jövedelemnek minősül, így adózása a következők szerint történik: A hűségjutalomra vonatkozó rendelkezés szerint megállapított hűségjutalom összegét az 1988. évi júliusi teljes havi rendszeres munkabér 12-

szerezéséhez hozzá kell adni. (A július havi keresetnél adókedvezményeket figyelembe venni nem szabad a számításhoz.) Az együttes összeg az általános adózási szabályok szerint adózik, a kiszámított adót azonban csökkenteni kell azzal az összeggel, amely a figyelembe vett júliusi munkabér 12-szeresével terhelné a dolgozót.

Néhány példa a hűségjutalom adózására:

Egy vágár július havi rendszeres munkabére 23 ezer forint. A hűségjutalomra vonatkozó rendelet szabályai alapján a kiszámított bruttó hűségjutalom — 19,5 százalékos kulcs figyelembevételével — 70 ezer forint. A hűségjutalomból az adóelőleget a személyi jövedelemadóra vonatkozó 1987. évi VI-os törvény 18. §-ában meghatározott adószázalékok alapján a következők szerint kell levonni: A rendszeres munkabér 12-szerese = 276 ezer forint, plusz a hűségjutalom bruttó összege 70 ezer forint. A számított adóalap a kettő összegére 346 ezer forint.

A számított adó összege 240 ezer forint után 67 ezer forint, 106 ezer forint után 50 ezer 880 forint. Összesen 117 ezer 880 forint. A rendszeres munkabér adója: 240 ezer forint után 67 ezer forint, 36 ezer forint után (48 százalék) 17 ezer 280 forint, a 276 ezer forint után tehát összesen 84 ezer 280 forint.

A hűségjutalom adóelőlege a számított adó és a rendszeres munkabér adójának a különbözetével egyenlő, azaz 33 ezer 600 forint.

A hűségjutalom bruttó összege	70 000 forint
— le adóelőleg	33 600 forint
— le 10 százalék nyugdíj járulék	7 000 forint

A példában szereplő dolgozó tehát kézhez kap 29 ezer 400 forintot, a bruttó hűségjutalmának 42 százalékát.

A fenti módszerrel számolva néhány egyéb munkakörben a kifizetésre kerülő hűségjutalom összege az alábbiak szerint alakul (a számítások részletezése nélkül):

Egy egyéb föld alatti állományú dolgozó (pl.: föld alatti lakatos) július havi rendszeres munkabére 14 ezer forint. A 14 százalékos kulccsal számolt 20 ezer forint összegű bruttó hűségjutalmából 9 ezer 800 forint összegű hűségjutalmat kap.

Egy külszíni állományú ügyintéző 10 ezer forint összegű júliusi havi munkabérért figyelembe véve (11 százalékos hűségjutalommal számolva) 12 ezer forint összegű hűségjutalmából 6 ezer 600 forintot kap kézhez.

Egy külszíni szakmunkás 9 ezer forint havi rendszeres keresete mellett, 8,5 százalékos hűségjutalmi kulccsal számolva, 10 ezer forint bruttó hűségjutalmat kap és ennek nettó összege 6 ezer forint.

Egy külszíni segéd munkást 6 ezer forint júliusi havi rendszeres munkabére mellett — 8,5 százalékos hűségjutalmi kulcs esetén — 8 ezer forint illeti meg, s ebből 5 ezer kétféle forintot kap kézhez a bányásznapon.

A példákban is látható, hogy a nagyobb összegű bruttó hűségjutalmakhoz és munkabérekhez magasabb adóelőleg tartozik. A személyi jövedelemadóra vonatkozó rendelkezés alapelvét követi a levonás, ugyanis a rendelkezés szó szerint ezt mondja: „az állampolgárok jövedelmükkel arányosan vállaljanak részt a közterhekből”.

Amint látható, eltérően érinti a hűségjutalom adózása a kisebb és a magasabb keresetű dolgozókat.

A bruttóítási szabályok szerint az egyes bérelemek a bruttóítási százalékkal kellett növelni. A nettó érték megtartása érdekében a magasabb keresetű dolgozónál nagyobb volt a bruttóítási százalék, s így a személyi alapbér és a pótlékok abszolút összege is magasabb lett 1988. január 1-jétől, ezért a dolgozók viszonylag magasabb nettó bért kaptak havonta, mint az előző évben. A hűségjutalom adózásánál viszont emiatt többlet levonás jelentkezik, mivel az adó éves szinten kell számolni. Az alapelvek szerint az éves nettó jövedelem — azonos teljesítmény esetén — nem lesz kevesebb, mint az előző évben. A hűségjutalommal jelentkező adólevonások teljes kompenzálására a vállalatnak nincs anyagi lehetősége. A levonást mérséklő jutalmak, mozgóbérek is adókötelesek, tehát ezek a kiegészítések is csökkentik az éves jövedelem függvényében. Ennek ellenére a vállalati bérpolitikai irányelvek úgy rendelkeznek, hogy az 1988. évi bérfelértékelés (2,5 százalék) első felére jutó részét az üzemek a hűségjutalom kifizetése napján jutalomként fizethetik ki. Ennek összege is természetesen differenciált, a külszíni üzemek dolgozóinál kevesebb, mint a föld alatti állományúaknál. Egyes üzemekben a létszám-megtakarításból eredő bérmegettegetést, illetve annak egy részét szintén hasonló céllal számolják el.

Előre fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a hűségjutalom nettó (adóval és nyugdíj járulékkal csökkentett) összege a legtöbb dolgozónál alacsonyabb lesz, mint 1987. évben.

Ennek oka a bruttóítási módjában rejlik: az alapberek (szakmányberek) és egyéb berek bruttóítása a hűségjutalmat is tartalmazó 1987. évi teljes kereset bruttóítási százaléka alapján történt. Ez azt jelenti, hogy az 1988. január 1-je után kifizetett, hűségjutalmat nem tartalmazó keresetek viszonylag magasabbak, mint a korábbi havi nettó keresetek, így lényegében megelőlegezettek tekinthető a hűségjutalom egy része.

Juhász K.—dr. Moizs R.—Cserkúti K.

A szakszervezeti élet hírei

Az SZMT kommunista tagjaival folytattak eszmecsere-t július 28-án az SZMT Székházában a pártszervezetek és a szakszervezetek együttműködésének tapasztalatairól és a következő időszak feladatairól.

A szakszervezetek Pécs Városi Bizottsága a „Városi Tanács lakossági kapcsolata” című előterjesztéshez kérdőíves módszerrel vizsgálta dolgozóink véleményét. A kérdések között a tanácsai ügyintézés, az ügyintézők hozzáállása, a hivatalok nyitvatartása, pénzgazdálkodás stb. szerepeltek. A kérdőívet kitöltők javaslatokat is tettek, mit és hogyan kellene változtatni a tanácsai munkában.

A szakszervezeti főbizalmiak szeptember 9-ig taggyűléseken elemzik az 1985 óta végzett munkát és a tagság véleményét összegyűjtve javaslatokat tesznek a szakszervezetek tevékenységének megújítására. dr. Roiszné

Döntött a KISZ MÉV Bizottsága

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezt követően a Balatonakaratyi csereüdültetés névsora került elfogadásra, majd a negyedik napirendi pontban a KISZ-bizottság a vállalati nöbizottságba Vizslár Irént, az V. sz. bányász üzem dolgozóját delegálta.

Végül különféle információk és aktuális problémák felvetése zárta a testület munkáját.

Várnagy Ferenc

A KISZ-élet hírei

Szeptember 1-jén ülésezik a KISZ MÉV Bizottsága 15 óráig.

Napirendek: 1. A Kutató-műhelyi üzem közvetlen irányítású KISZ alapszervezete beszámolója a Politikai Cselekvési program alapján.

2. Gyermekek és felnőttek üdültetésének tapasztalatai.

3. Az 1988. évi bányásznap-pal kapcsolatos feladataink.

4. Különfélék.

Az ülés helye: MÉV Központ kisterem. Minden érdeklődőt várunk.

Egyetemisták, Főiskolások

Országos Turisztikai Találkozó-

jára kerül sor Orfűn augusztus 22. és 26. között. A még tanuló diákokon kívül részt vehetnek az öt éven belül végzetek plusz egy fővel. Részvételi díj személyenként 350 forint.

A DKV és a MÉV szakszervezeti és KISZ bizottsága közös felnőtt csereüdültetésének második turnusa indul Orfűn, illetve Balatonakaratyán augusztus 16-án.

A dombay-tavi gyermeküdültetés második turnusa augusztus 18-án indul. Tábortervező: Majkó János, V. F.

A magasabb szakmai képzettségért

A jövő technikusai Huszonhét jelentkező az V. sz. bányászüzemből

Ebben az évben az V. sz. bányászüzemből 27-en jelentkeztek bányaiipari technikumba, 20-an a két éves, 7-en pedig a négy éves tagozatra. A jelentkezettek összetétele, foglalkozásuk szerint, igen változó. Ez a létszám magasnak mondható, ez indított arra, hogy foglalkozzunk ezzel a témával. Nem kis nehézséget okozott, hogy sokan a nyári szabadságukat töltik, de azért szerencsére nem mindenki. Végül is Papp Ferenc segédvájárral és Konkoly József operátorral beszélgettem.

Papp Ferenc 1984-ben jött az üzemhez, érettségivel a zsebében. Volt már operátor, bányamérő és dolgozott már a torkrétozóknál is. Aztán kemé-

nyebb munkát választott, jelenleg vájvégen dolgozik.

Kérdésemre, hogy miért jelentkezett a technikumba, azt felelte: főleg magasabb szakmai képzettség érdekében. Szeretne jól képzett szakember lenni. A pénz egyelőre nála csak másodlagos dolog, főképp amiatt, mert szeretne 4-5 évig még vájvégen maradni. Szerinte, a mostani aknászállományon sokat lehetne javítani, nincs mindenki a szakmája csúcsán.

A másik beszélgető partnerem, Konkoly József, szintén középfokú végzettséggel jött az üzemhez, sőt, a főiskolába is belevált. Jelenleg operátorként dolgozik. Szeretne magasabb szinten dolgozni, s úgy érzi, hogy meg is

tudna felelni a követelményeknek, annak ellenére, hogy vájvégen soha nem dolgozott. Itt kettőjük véleménye ütközött, ugyanis Papp Ferenc szerint az igazán jó termelésirányítók a vájvégen is megfordulnak mielőtt beállnak például aknás munkakörbe, míg Konkoly József szerint, lehet jó szakember az is, aki más területéről érkezik. Lényeg a szakmai tudás és a lelkiismeretes munka. Elmondásuk szerint, ebben az évben az üzemvezetés igen komolyan foglalkozott az utánpótlás kérdésével, bár a propaganda lehetett volna nagyobb, akkor talán többen jelentkeztek volna. A fiatalokat személyesen keresték meg, lévén, hogy középfokú végzettségük van.

Abban, hogy az aknászok erkölcsi, anyagi megbecsülését igyekeznek növelni a vállalatnál, mindketten egyetértettek, s szerintük ez is közrejátszik abban, hogy ilyen sokan jelentkeztek a technikumba.

Lengyeltóti András

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Kisdaróczi János
Szerkesztő: Ragoncsa János
Szerkesztőség: 7633 Pécs, Hunyadi u. 35.
Telefon: 15-851
Vállalati telefon: 33-53

Kiadja: a Baranya Megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Illibrand Lajos
Kiadóhivatal: 7601 Pécs, Hunyadi út 19.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető: Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre: 55,20 Ft

Előfizethető: a szakszervezeti bizalmiaknál
Ny-623-4

Fiatal műszakiak

Áldozó László aknász

1983 nyarán a soproni születésű fiatalember még aligha gondolhatta, hogy öt évvel később a III. sz. bányauzem aknászaként a II-es körlet fenntartó részlegének munkáját irányítja.

— A Győri Építőipari Szakközépiskola elvégzése után itt, Pécsen a Pollack Mihály Műszaki Főiskolán folytattam a tanulmányaimat — meséli Áldozó László. — A diploma megszerzése után azonban nehéz döntés elé kerültem. Közben ugyanis megváltoztam, de a feleségemnek még egy éve vissza volt a tanárképző főiskolán. Olyan munkahelyet kellett tehát találnom, ahol elegendő a kereset a családalapításhoz, egyéb kedvezmény is van és hosszútávra megalapozhatom a jövőmet.

Igy került a III. sz. bányauzemhez, ahol először operátorként dolgoztam, majd átkértem magam a vasútépítőkhöz csillásnak. Terve, hogy levelezőn elvégez-

ze a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemet nem valósulhatott meg, mert a jelentkezéssel elkésett és a következő kurzus csak '89-ben indul.

Bizakodott viszont a bányaiipari technikumban. Mint mondja, sokat köszönhet az üzem vezetésének, különösen a személyzeti vezetőnek, aki — bár fiatalembernek még nem volt meg a beiskolázáshoz szükséges föld alatti műszakszáma — segített a felvételében.

— 1986-ban végeztem el és, hogy éppen a vasútépítőknél lettem aknász, annak a legfőbb oka, hogy itt is égető probléma volt a technikushány. Sokan nem tartották szerencsésnek, hogy éppen ott leszek termelésirányító, ahol csillessként dolgoztam. Ugyanakkor az is igaz — és ez kétségtelenül előnyt jelentett —, már jól ismertem az embereket, tudtam kitől mit is várhatok, ki mire képes.

Aztán arról beszél, hogy bizony nem irigylésre méltó a vasútépítők helyzete. Kemény munka az és az állandó költözködés, a „sehova sem tartozás”, másrészt az, hogy mindenhol csak vendégek, nyomasztó dolog. Megérti, hogy a termelő csapatoké az elsőbbség, de őket is a teljesítményük alapján fizetik. Márpedig a vasútépítők nem mondhatni, hogy fényesen keresnek. Főként ezért — és sajnos éppen a legjobbak — a vávég felé kacsintgatnak.

Az egyébként most huszonhat éves fiatalember még mindig tanul. Időközben ugyanis felvették a Soproni Faipari Egyetem földmérő szakára, Székesfehérvárra. Még két éve van az államvizsgáig. A munka mellett a tanulás persze, nem könnyű dolog, különösen most, hogy — mint azt boldogan újságolja — megszületett a család szeméfenye.

Egyébként nemrégiben kapott lakást, így az albérlet, a kezdeti nehézségek ma már csak a múltat idézik. Az élete — úgy tűnik — síne került és a biztos jövőt munkája, szorgalma garantálja.

Nógrádi Gábor
Csöndör László felvétele

A gumibeszerzés gondjai

Nem kis probléma a III. és IV. sz. bányauzemekben üzemelő önjáró rakodógépek kerékgumijainak pótlása.

Korábban, évente 80–100 darab Michelin gumit volt a „fogyasztásunk”, ugyanis a francia gumik élettartama átlagosan meghaladta a 600 órát.

Mitűn a nyugati import akadózik, igyekeztünk más beszerzési forrásokat felkutatni.

Nagy nehézségek árán kaptunk 50 darab cseh-szlovák BARUM gumit. Sajnos ezek átlagos élettartama a 70 órát sem érte el. Ez azt jelentette, hogy

az amúgy is alacsony létszámú karbantartó csoport állandóan gumit szerelt.

A budapesti TAURUS Gyártól beszerzett gumik már 140 órát mennek átlagosan.

Bízunk még abban, hogy a beígért kínai gumikkal — amelyek, a hírek szerint, már a szovjet–magyar határon vannak —, jobb élettartamokat fogunk elérni.

Természetesen megkíséréljük a TAURUS-t „rávenni” a több kordbetétes acél erősítésű gumik gyártására és bízunk a megrendelt francia Michelin gumik beérkezésében is.

VÁLLALATI és ÜZEMI TERVMUTATÓK kiemelt TELJESÍTÉSE

az év elejétől (1988. I—VII. hónap)

VÁLLALAT:	III.	IV.	V.
fémtermelés kg	100,1%		
vágathajtás fm	95,5%		
létszám fő	96,9%		
geológiai mélyfúrás fm	116,3%		
ÉRCDÖSÍTŐ ÜZEM:			
vegyi feldolgozás t	102,4%		
BANYAUZEMEK:			
nyersérctermelés fkg	87,8	101,9	107,3
vágathajtás fm	93,1	96,7	96,7

„Negyven százalékát az adó viszi el”

Kiváló újító: Albert Jenő

A tapasztalat, a hozzáértés is alapja lehet az új, a modernebb, célszerűbb megalkotásának. Ezek a gondolatok jutottak eszembe, amikor Albert Jenővel beszélgettem. 1957 óta az I. sz., majd a IV. sz. bányauzem külszíni gépészeti művezetője.

— Mi ösztönzi az újítót?

— Általában a szükség eredményezi az újítást. Beszámolóiból is eredő, a művezetés mellett a műszaki fejlesztés.

— Milyen számok jellemzik újításait?

— Nem tudom megmondani újításaim számát, de tizenöt körül lehet azok száma, melyek nagyobb horderejűek. Az újítási díj-

ként felvett összeg összesen 200 ezer forint körüli lehet. Harmincezer forint volt a legnagyobb összeg, melyet újításért kaptam.

— Mi a véleménye az újítómozgalomról?

— Általában szubjektív az elbírálás anyagi oldala. Az új adórendelet nem ösztönzi a mozgalmat, az újítási díj 40 százalékát az adó elviszi. Ez visszafelteszti az újítást, a műszaki fejlesztést. Nem vág össze az ország gazdasági törekvéseivel. A jó szakács az ízek örömeért, szakmai elismerésért produkál szakmájában, így van ez a gépészekkel is. Ezek adják munkánkban a sikerélményt. Minden szakmában

szükség van sikerélményre. Ez eredményezi a szakmai presztízst. Aki ad a munkájára, az törekszik a jobb és olcsóbb megoldásra. Ezek között az emberi és szakmai elemek kedvező párosításából szűrhető ki az egyén szakmai színvo-

nala. Ha ezt differenciált anyagi elismeréssel lehetne támogatni, általánosabb lenne a jobb megoldások iránti törekvés. Erre lenne az országnak, valamilyen nyílnaknak szüksége.

Tóth János
Csöndör László felvétele

Forgácsoló munkabrigád

A IV. sz. bányauzem 13 fős forgácsoló csoportja már nem szocialista brigád, két éve oszlott fel. Szücsy Attila csoportvezető-helyettesével beszélgettünk a szakmáról, kollektíváról.

— Mi a csoport feladata?

— Tíz fő esztergályos, marós és gyalus feladata, hogy két műszakban ellássa az üzemi forgácsoló igényeket.

— Miért oszlott fel a szocialista brigád?

— Korban, érdeklődésben nagyon eltérő a csoport. Az összetétel 19–55 év közötti. Régebben jó szocialista brigád volt a kollektíva. Ma már nem tudunk összehozni egy társadalmi munkát, szabadidős programot. Szűkreszabott a szabadidő, eltérő az érdeklődési kör, eltérő az igények. Ezek az eltérések okoztak sok vitát a brigádon belül, ezért döntöttünk úgy, hogy munkabrigáddá alakulunk.

— A fémforgácsoló szakma országosan a hiányszakmák közé tartozik. Mi okozza ezt?

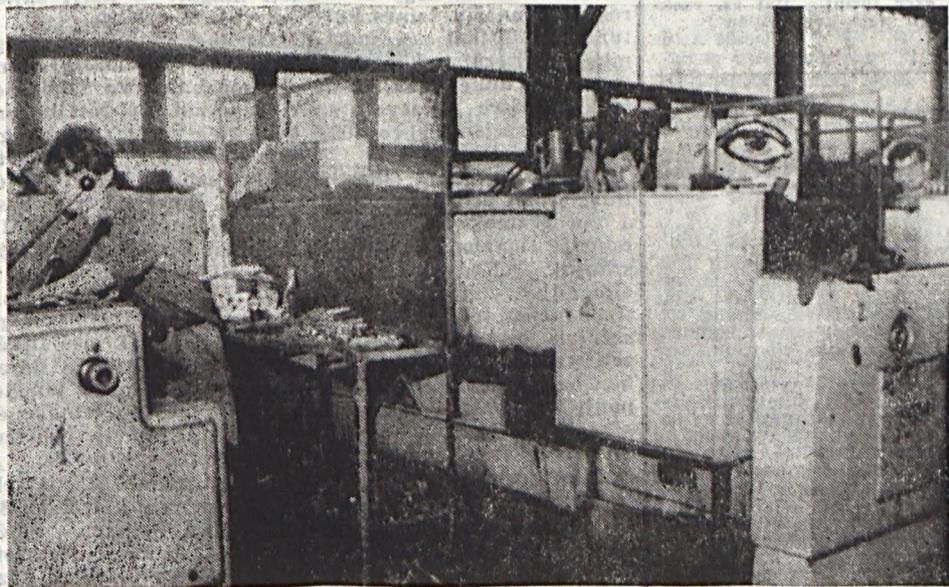
— Nálunk a fluktuáció nem okoz gondot, igaz nem

is jelentős. Huszonhat éve dolgozom ebben a szakmában, szeretem a munkámat, de, ha újra kezdeném nem ezt a szakmát választanám. Szűk, helyhez kötött, szintén egy négyzetméteren belüli, állófoglalkozás. Egészségileg is okoz gondot, a halláskárosodás és a vérkeringési rendszer megbetegedések gyakoriak.

— Ha egy munkát megrendelnek nálunk — meg kell jegyezni, sokszor olyan rajzon, melyet nekünk kell kitalálnunk — ki kell iratnunk hozzá az anyagot, le kell darabolunk, s csak így foghatunk hozzá a munkadarab elkészítéséhez. Az anyagmozgatás sem megoldott.

Olyan munkabrigádot alkotnak a IV. sz. bányauzem forgácsológok, akik maradóképpen ellátják feladatukat. A közel harmincéves munkaviszonyt töltő Bittner Ferenc csoportvezető és a hozzá hasonló, tapasztalataik átadása mellett kell, hogy formálják a fiatalok kollektív szellemét, hiszen pár év múlva hasonló korúvá, érdeklődésű brigáddá alakulhat a kollektíva

T. J.

Forgácsológok a gépek mellett.

Csőndör László felvétele

Alkotó Ifjúság pályázat első hely

Antal Ottóné

Az elmúlt pár év egyik legjelentősebb feladata volt a Kutató-fejlesztő üzem analitikai üzemegységében a nagy tisztaságú ritkaföld-fémek előállításához szükséges analitikai háttér megteremtése: új analitikai módszerek kidolgozásaival, illetve a meglévő, ismert módszerek adaptálása révén. Ahhoz, hogy a termékekben jelen lévő kismennyiségű szennyezőt meghatározzuk, olyan mikroanalitikai módszerek szükségesek, amelyekkel talán ahhoz lehetne hasonlítani, amikor az a feladat, hogy számoljuk meg, hány tűt rejtettek a szalmakazalba.

Kutatóink mellett természetesen aktívan kivették ezen munkából részüket szakmunkásaink, laboránsaink is. Az egyik ilyen laboránsunk, Antal Ottóné a közelmúltban az Alkotó Ifjúság pályázaton I. díjat nyert „Ce spektrofluorimetriás meghatározási lehetőségeinek vizsgálata” című dolgozatával. Vele beszélgettünk beilleszkedéséről, munkájáról terveiről.

— Mikor kerültél az üzemhez?

— 1983-ban jöttem az analitikai üzemegységhez laboránsnak. Mivel általános vegyészként végeztem el a Vegyipari Gépészeti Szakközépiskolát, különösebb nehézségem nem volt a szakmai beilleszkedésnél. Ugyan az iskolában urán-technológiát nem tanítanak, de a munkatársak segítségével lerövidült a betanulási idő. Emberileg és szakmailag nagyon megértő volt velem szemben Mohai Miklósné. Tulajdonképpen az ő javaslatára választottam a pályamunkám témáját.

— Gondoltál-e arra, amikor a dolgozatod beadad, hogy elérhetsz valamilyen helyezést?

— Már sikernek könyveltem el azt is, hogy az üzemi zsűri jónak ítélte a dolgozatomat és pénzjutalomban részesített. S amikor a vállalati díjkiosztó ünnepségre meghívót kaptam, már tudtam, hogy valamilyen helyezést értem el. de az első hely megszerzése igazán nagy öröm volt számomra. Eddig háromszor vettem részt a pályázaton, mindegyik alkalommal pénzjutalomra javasolta a zsűri a dolgozataimat. Ez önmagam megmérettetése is volt, hiszen 1976-ban végeztem el az iskolát, ami természetesen csak alapot biztosított arra, hogy a szakmát a munkahelyen, mint munkaügyi kategória elfogadják. Azonban szakmunkássá csak több éves gyakorlati munka alapján válhat az ember, melyhez az én esetemben a két évvel ezelőtt megszerzett technikai oklevél is valószínű hozzájárulhatott.

— Gondolkodsz-e már a jövő évi pályázaton?

— Igen, a témám már meg van, amelynek kidolgozásához a nyaralás után, kipihenten szeretnék hozzáfogni.

Márics Edit

VÁLASZOK, INTÉZKEDÉSEK

dolgozóink felvetéseire

1. Az V. sz. bányai üzem dolgozóinak a következőket vetették fel: — A tanács bérbe adta a városi forgalmasabb autóparkolókat és azóta a parkolási díjak sokkal magasabbak. Az is bosszantó, hogy az egy órai parkolási díjat akkor is meg kell fizetni, ha a gépkocsi csak 15–20 percet áll a parkolóban. — A Nagyszókói út elején lévő kanyarban már többször előfordult gépkocsik ütközése, mert a kanyar egy bozótos terület miatt rosszul látható be. A veszélyhelyzetet a bozót kivágásával meg lehetne szüntetni.

A problémákra dr. Somfai Csaba, a városi tanács építési és közlekedési osztály vezetője válaszolt:

— A parkolási díjakat nem a bérlők emelték fel, hanem a bérbeadás előtt a tanács végrehajtó bizottsága. Ahol 20 forint a parkolási díj — és a Posta előtt —, ott lehet fél órára is parkolni, természetesen fele díjért.

— A Nagyszókói út jelzett helyét megvizsgáljuk és, ha a bozót kivágása nem ütközik a zöldövezetvédelmi rendeletbe, akkor kivágjuk.

2. A Szolgáltató üzem dolgozóinak az alábbi észrevételeit tették: Rontja a városképet — és környezetvédelmi probléma is —, hogy a Páfrány út elején, a Ságvári Endre Művelődési Házal szemben, hosszú idő óta áll két rongos gépkocsi, amit a gyerekek „kibeleznek” és szétdobálnak. Ideje volna elszállítani.

Az észrevételre Handa Viktor, a Közterület Felügyelőség vezetője válaszolt:

— A ZV 13-31 frsz.

Moszkvics gépkocsi tulajdonosát már felszólítottuk a kocsi elszállítására (több, mint egy éve áll ott), de nem hajlandó rá, mert a közelben lévő karosszériajavító kisiparos valami javítást nem végzett el a kocsin. Az UC 19-28 frsz. rongos gépkocsi tulajdonosát is felszólítottuk a kocsi elszállítására. Ha a két tulajdonos rövid időn belül nem szállítja el a rongosokat, akkor én szállítatom el.

A KISZ-INFORMÁCIÓBÓL:

A Kutató-fejlesztő üzem fiatal dolgozóit azt vetették fel, hogy követésre méltó a KISZ Pécs Városi Bizottsága új formájú testületi ülése. Vállalatunknál is hasonló rendszert kellene bevezetni úgy, hogy az Ércbányászban közöljék a testületi ülések időpontját és témáját.

A felvetésre Varju László, a KISZ MÉV Bizottsága titkára válaszolt:

— A KISZ MÉV Bizottsága az 1988. április 29-i testületi ülésén foglalkozott a témával. A testületi ülés egyetértett azzal, hogy a KISZ MÉV Bizottsága testületi ülései a jövőben — az apparátus elbírálása alapján — nyilvános, kibővített, vagy — a témától függően — zárt legyen, ezzel is szélesítve a demokratizmust. Az ülések időpontját és témáját — a javaslatnak megfelelően — az Ércbányászban közöljük.

A kivizsgálást végezte: Gácsai Máttyás

Szünidős diákok az anyagosztályon

Fiatalkor, vidámak, talpraesettek és átlépték a nagybetűs élet kapuját. Odakint tombol a nyár és az öt fiatal: Naubert Zsolt, Krieg Ágnes, Németh Gábor, Lauer Ágota és Farkas Zsolt komoly munkát végeznek. Arról faggatom most őket, hogy ki, miért is vállalt nyári munkát, mi indította őket arra, hogy a strandolás, pihenés helyett dolgozzanak?

Lauer Ágota: — Az NDK-ban szeretnék nyaralni, az itt kapott keresetemet ezen az úton fogom felhasználni.

Naubert Zsolt: — Szokni akarom a munkát, ezért jöttem el dolgozni. Hogy a pénzzel mit fogok kezdeni, arról még nincs elképzelésem.

Krieg Ágnes: — Csizmára gyűjtök, ezt a pénzt is erre teszem félre, hiszen ma már nagyon drága a gyerekcsizma. Nyaralni nem nagyon fogok, mert egész nyáron edzek, így erre nem nagyon jut időm.

Farkas Zsolt: — A keresetemet félre szeretném tenni, hogy ősszel a beiskolázásomhoz hozzájáruljak.

A fiatalok az anyagosztály más-más területén dolgoznak, raktáraknál anyagkiadók, Lauer Ágota pedig a könyvelésen segít be.

— A közgazdasági szakkozépiszkola számviteli osztályában fogok tanulni, ezért úgy érzem, hogy jó, ha egy kis tapasztalatot szerzek leendő munkakörömről.

Rudolfné

A pótképviselő nem képvisel senkit?!

Turós Jánossal, a III. sz. bányai üzem vágójával pontosan két évvel ezelőtt beszélgettünk utoljára. Akkor arról kérdeztük, hogy milyen feladatokat kell ellátnia, mint országgyűlési pótképviselőnek. Fásultan mondta akkori beszélgetésünkkor, hogy e társadalmi tisztség nem jelent sokat, feladatot sem, jöllehet a választások idején szó volt a pótképviselő foglalkoztatásáról. Akkori beszélgetésünkkor Turós János arról is szólt, hogy meghívást kapott a Hazafias Népfőnt megyei bizottságának tagjai sorába. Megemlítette, személyre szóló feladatot még nem kapott.

Most arról kérdeztük, hogy az eltelt évek során mi változott életében, s társadalmi tisztségviselőként ambíciójának megfelelően kap-e már feladatokat?

— A múlt év januárjában, mint vágóját leszámoltak, s azóta fenntartó vágójaként dolgozom. Talán ez számomra a legfájdalmasabb, hiszen még fiatal vagyok. Ugyanakkor öreg ahhoz, hogy az üzemi KISZ-bizottság szervező titkáránt tevékenykedjek, így e funkciómról leköszöntem, természetesen megahyva azt a „kiskaput”, hogy, ha szükség van a munkámra, szívesen segítek.

— Országgyűlési pótképviselőként sem szólhatok eredményekről, hiszen ebből tisztségem csupán formai és csak annyit jelent, hogy az országgyűlési jegyzőkönyvet mindig megkapom. Természetesen az üzem dolgozóit és a közvetlen lakótársak meg-megkeresnek ügyes-bajos dolgakkal, de csak annyit tehetek, hogy tovább irányítom őket.

— A Hazafias Népfőnt megyei bizottságának továbbra is a tagja vagyok. Ezen belül a gazdaság- és településpolitikai munkabizottságnak, valamint a családvédelmi tanácsnak vagyok a tagja. Személy szerinti feladatot nem végzek. Megyei bizottsági ülésre általában évente négy-ötöre kerül sor, míg munkabizottsági üléseket kéthavonta tartunk. Ilyenkor megvitatjuk, például: Baranya megye rövid- és hosszútávú programját, beszélünk az út- és ivóvízhálózatról, a cigánykérdésről. Legutóbb a megye egészségügyi helyzete szerepelt napirenden, ahol a családvédelmi kérdések is helyet kaptak.

— Magánemberként, de társadalmi tisztségviselőként is többször megállapítottam már, hogy az emberli közöny határtalan. Szűkebb hazánkban, Kertvárosban nap, mint nap tapasztalom, hogy az iskolai diákok a tereken rendre összeszedik a szemetet, de másnap ismét bokálgatják az ember az eldobált, szélhordta szemétket. Az is szembeütök, hogy Kertvárosban szinte nincs olyan buszmegálló, ahol 200 méteres körzetben ne lenne kocsmák, vagy cukrászdák kikiáltott italkimérés. Ez azért is szembeütök, mert sokszor és sokhelyütt a családvédelemről, a választások nagy számáról panaszkodunk, ugyanakkor tudjuk, hogy a házasságok jelentős része az alkohol miatt bomlik fel. Ezt a legutóbbi családvédelmi tanácsülésen elmondtam, jöllehet tudom, ettől még nem fognak bezárni egyetlen kocsmát sem. Szörnyű az, amikor az ember látja a rosszat, de érdemben képtelen tenni bármit is.

V. T.

Támogatás, fillér nélkül?

A Ságvári Endre Művelődési Házban 12 művelődési közösségben mintegy 300 gyermek, fiatal és felnőtt hódol hobbi-jának, fejlesztési képességük, különböző művészeti csoportokban készült fel mások művelődését, szórakozását szolgáló produkciókra.

Az egyre súlyosbodó gazdasági helyzetben nem kis gondja a művelődési háznak működési feltételeik biztosítása. (A művelődési háznak nyújtott 1988. évi támogatások — vállalati, állami, üzemi szb-k — az igazgatási kiadások fedezésére sem elegendők.) A művelődési közösségek fenntartását saját bevételből és különböző pályázatok útján elnyert támogatásokból tudjuk biztosítani.

Kiseb-nagyobb összegű támogatásban minden közösség részesül, helyiség használatára is mindegyik igényt tart. Van olyan csoportjaink, amelyeknek vezetői díjazás nélkül végzik munkájukat. Ezek a támogatás egészét működési feltételeik javítására használják fel (ilyenek: Nyitott Színpad, KKB, Karsztkutató csoport). Más csoportok támogatásának nagyobb részét a vezető tiszteletdíja emészt fel. Egyetlen önálló klubunk van, a Magányosok Klubja, amely minden kiadását „megtermeli”!

A fent említett pályázati rendszer a támogatás mintegy három éve bevezetett új formája, amely az arra érdemes együttesek, produkciók, rendezvények megsegítését célozza. A művelődési ház kezdetől fogva részt vesz e pályázatokon, hogy ezúton is növelhesse a művelődési közösségek támogatását.

A pályázatok eddigi eredményei: 1986-ban Képzőművészeti Műhely 20 ezer forint; 1987. Koncert fúvószenekar 40 ezer forint, Képzőművészeti Műhely 10 ezer forint, 1988. Képzőművészeti Műhely 20 ezer forint, Nyitott Színpad 16 ezer forint, Quadro Tánccsoport 10 ezer forint, Természetjáró-nonismereti szakkör 10 ezer forint.

Ezek után néhány észrevétel a „Siker, sikerre halmozónak” című elklkhez, amely a Mecseki Ércbányász 1988. július 15-i számában jelent meg a Quadro dívtánccsoportról. Az eredményeik felsorolása után a csoport vezetője panaszkodni kezd. Idézzük: „Az igaz, hogy a Ságvári Endre Művelődési Ház vezetősége edzésünkhöz

biztosítja a termet, de az önmagában kevés.” Riporter: „Ebből következik, hogy nem kapnak anyagi támogatást?” A csoport vezetője: „Pontosan. Ebben az évben egy fillért nem kaptunk.” Eddig az idézet.

Ezzel szemben pedig a valóság: A Quadro már az 1987-es évben is a negyedik legjobban dotált csoportja volt az intézménynek. 1986–1988 között a művelődési ház négy ízben nyújtott be pályázatot a Quadro érdekében. Ebből egy esetben, 1988-ban 10 ezer forintot nyertek.

Természetesen 1988-ban is élvezik a rendszeres évi 6 ezer forint támogatást, amely a vezető tiszteletdíját képezi. (Ha szereplésekből származó bevételeik lettek volna — mint az a korábbi években volt — azokat teljes mértékig felhasználhatnák.)

1988. első félévében 5 ezer forint plusz támogatást szavazott meg számukra a művelődési ház társadalmi vezetősége az üzemi szb. többszörfogatásából. Összegezve: 1988. évi támogatás a Quadro számára a művelődési háztól 6 ezer, többszörfogatás 5 ezer, pályázat útján 10 ezer forint. Összesen: 21 ezer forint. Hát ez, csakugyan nem „egy fillér”!

Dezső Attila

KÖNYVJAVÁNIÁS

Galgóci Erzsébet: A törvény szövevénye.

A cím egy József Attila idézet, melyet az első írás címe tesz teljessé: „...mindig fölteslik valahol”. A kötetben gyűjtött írások, riportok, szociográfiák az ’50-es, ’60-as évek magyar mezőgazdaságának valóságát kutatták, a fényes szelek korának árnyékát: a kisemberek szenvedéseit a beszolgáltatások és a kineztárló optimizmus korának történetében. A törvények látszólag az ő sorsukat voltak hivatva emberibbé tenni, mégis a rosszul használt jóakarát, a tehetetlenség újabb és újabb felbontotta egy kis darabon a törvény szövevényét.

Bányásznap előzetes

Az idei, 38. bányásznapon még a korábbiaknál is gazdagabb kulturális és sportprogramokkal köszöntjük a megye bányász dolgozóit és családtagjait.

Az előkészítés és a szervezés során figyelembe vették a rendezők, hogy a város több pontján színes, kulturális, politikai és sportműsorok közül válogathassanak az ünnepltek, ezzel is kifejezésre juttatva az irántuk érzett megbecsülést és tiszteletet.

A bányásznap előzetes írásunkban nem törekszünk a programok teljességére, csupán figyelemfelkeltőnek szánjuk. Kedvesinálként elmondjuk, hogy a város tíz pontján lesznek műsorok, így a Pécsi Nemzeti Színház Kamara Színházában kerül sor a központi bányásznap ünnepségre. A Csertetői emlékműnél szeptember 3-án 20 órai kezdettel tartják a hagyományos kegyeleti megemlékezést a mártírhalált halt bányászok tiszteletére. Szeptember 4-én a Széchenyi téren 9 órától a MÉV

és a Szénbányák fúvószenekara ad térzenét e műfaj kedvelői részére. Ugyan-ezen a napon rendezik meg a Sétatérén a hagyományos sajtó utcai kiállítását, amelyen több országos napilap szerkesztősége is képviselteti magát a helyi sajtószervekkel együtt.

Gazdag, változatos programot ígér a Sétatér szomszédságában lévő Szabadtéri Tánccsín. Délelőtt 10 órai kezdettel kerül sor a nagy érdeklődésre számotartó Népszabadság politikai fórumára, amelyen részt vesz Berez Ágnes, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, Megyessy Péter miniszterelnök-helyettes, Nagy Sándor, a SZOT első titkára, Horváth Lajos, a Baranya Megyei Tanács elnöke, az Országgyűlés elnöke és Borbély Sándor, a Népszabadság főszerkesztője. A délutáni műsorból kiemelkedik a Bányásznap '88 elnevezésű vidám, zenés műsora a Pécsi Nemzeti Színház művészeinek közreműködésével.

A Káptalan utcában és a parkolóban ezúttal is a népművészek és népi kismesterek alkotásaiból válogathatnak a vásárlók. A Barbakán udvara változatos, színes gyermekprogramokat kínál az emberpalánták részére.

Az újmecsekai Ho Si Minh-park bányásznap vásárral színesített, gazdag kulturális és sportprogramokkal várja az odalátogatókat. Lesz eftőernyőugrás és NB I-es labdarúgó-mérkőzés — ellenfél a Békéscsaba.

A pécsújhegyi kézilabdastadionban 16 órától non-stop műsor keretében láthatjuk és hallhatjuk a Pécsi Nemzeti Színház társulatának magyarnóta és operett, zenés kabaré és különböző táncgyűjtések színes kavalkádját. 20 órai kezdettel a színész—újságíró labdarúgó találkozóval zárul a 38. bányásznap.

A bányásznap rendezvények részletes programját lapunk szeptember 1-jei számában közöljük.

Kovács Miklós

Művelődjünk szórakozunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház augusztusi programjából Ságvári mozi

15-én: Yesterday (angol film)

16-án: Smaragderdő (angol film)

22-én: Szárnyas fejedelm (USA film)

23-án: A kíméletlen (francia film)

29-én: A rózsá neve (NSZK film)

30-án: Végső visszszámolás (USA film)

Az előadások 16.00 és 18.00 órákor kezdődnek.

Vakáció-Akció '88

Az Apáczai Csere János Nevelési Központ augusztusi programjából

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

20-án 16–20 óráig: Játszónap

A Pécsi Orvostudományi Egyetemen rendezték meg az 1988. évi Vegyészkonferenciát, mely magába foglalta a XV. Kromatográfiai Vándorgyűlést, a VI. Kémometriai Szemináriumot, a XXIII. Dunántúli Analitikai Konferenciát és a XI. Lumineszcencia Spektroszkópiái Iskolát.

A rendezvényen lényegében mindenki megjelent, akinek Magyarországon valami köze van az analitikához.

A konferenciát dr. Jobst Kúzmér nyitotta meg, majd az üdvözlő beszédek után átadták a Dunántúli Analitikai Díjakat. A vállalkozóknál folyó munka szép elismerése, hogy a díjazottak között volt dr. Hoh-

Vegyészkonferencia '88

mann Jenő, a Kutató-fejlesztő üzem analitikai üzemegegyének vezetője.

Ezután Pungor Ernő akadémikus az analitikai kémia gazdasági és társadalmi szerepéről beszélt, majd plenáris előadások következtek. Ezek során dr. Czeglédi Béla a MÉV Kutató-fejlesztő üzemében folyó kutatások jelenéről és jövőjéről tartott előadást, valamint ezek illeszkedéséről a vállalati koncepcióba. A megnyitót követő két és fél napon át zsúfolt programmal, öt szekcióban folyt a munka, melyet még tömörített az utóbbi idő-

ben nálunk is egyre inkább teret hódító posterkiállítás. Manapság, az információrobbanás korában elég gyorsan sodródunk az információs káosz felé, s ezen segítenek a rövid, tömör, fakultatíve választható posterok. Találó hasonlaltal — ami az irodalomban az epigramma, az a konferenciában a poster.

A konferencián a Kutató-fejlesztő üzem és az Ercsúdító üzem szakemberei kilenc előadással, vagy posterrel szerepeltek.

A Vegyészkonferencia szokásos kísérő jelensége

volt a műszergyártó cégek kiállítása. A mindenütt ismert és számontartott világcégek mellett — mint például a Perkin-Elmer, Pye-Unicam, Sartorius — megjelent termékeivel a MÉV is.

A konferencia résztvevőinek nagy száma és az analitika egyre újabb ágaiak megjelenése és terjeszkedése azt ígéri, hogy a nehezedő gazdasági körülmények között is mind nagyobb lesznek a feladatok és elvárások e területen.

Takács Károly

Elkészült az V. sz. bányászati mosóberendezés

A környezet nem szennyeződik

Néhány hónap alatt új folytatni és összegyűjteni. Az olajtól megtisztított vizet a többi szennyvízzel együtt vezetjük el, a gátnál összegyűlt szilárd anyagot pedig csillékben lehet elszállítani. Ez a technológia tökéletes biztonságot nyújt ahhoz, hogy semmilyen szennyező anyag ne juthasson a természetbe.

— Milyen elven működik a tisztító és mi a jelentősége környezetvédelmi szempontból?

— Ez egy úgynevezett merülőfalas mechanikus olajtisztító berendezés. Lényege, hogy a mosás után lefolyó vizet különböző gáttakkal lefékezzük. A vízben lévő olaj a felszínre kerül fajsúlya miatt, így egy félbevágott csövön keresztül — melynek pereme a vízszinthez van beállítva — külön el tudjuk

— Milyen eszközök, berendezések tisztítására alkalmas az új létesítmény? — Valamennyi — a bányából javításra kikerülő — fúrókocsi, rakodógép, fémtám azonnali mosása, mentesítése vált lehetővé és jóval egyszerűbb.

Az átadáshoz azt is meg kell említeni, hogy az üzem által végzett teljes kivitelezést a beruházási főosztály első osztályú minőségben vette át, ami az ott dolgozók feltétlen dicséretét jelenti.

Benedek Sándor

§ JOGIESETEK

Bonyodalmak egy baleset után

Novemberben üzemi balesetet szenvedett egy segédmunkás beosztású dolgozó, több hónapon át táppénzen volt és ez időszak alatt baleseti táppénzben részesült. Amikor egészséges lett, eredeti munkahelyére nem helyezhették vissza, mert az orvos könyvnyű fizikai munkát javasolt számára, így átmeneti időre a napszinten, portási munkakörbe helyezték.

Az új, átmeneti beosztásában a vállalat megtérítette számára a segédmunkás és a portási munkakör közötti bérkülönbséget kártérítésként, így anyagi veszteség nem érte.

Az átmeneti időszak alatt azonban letette a szakmunkás vizsgát és később olyan igényt terjesztett elő, hogy a vállalat számára ne a segédmunkás és a portás fizetés közötti differenciát, hanem az üzemi átlag szerinti szakmunkáskereset és a portáskereset közötti különbséget térítse meg.

Mivel a vállalat ezt a kérést nem teljesítette, döntőbizottsági eljárást követően végül is a bíróságnak kellett állást foglalnia és az ítélet úgy szólt, hogy a vállalat helyesen járt el, mert nem biztos, hogy a magasabb szakképesítés megszerzése esetén a vállalatnak lehetősége nyílik arra, hogy dolgozóját magasabb képesítésének meg-

felelő munkakörben alkalmazza.

A más munkakörbe való helyezést ugyanis a Munka Törvénykönyve 24. § (1) bek. szabályozza és azt mondja ki, hogy csak kölcsönös megegyezés alapján történhet áthelyezés, egyoldalúlag nem és a kölcsönös megegyezésbe beletartozik a dolgozó óhaja és a vállalatnak a teljesítése.

Ugyanez a dolgozó felvette azt is, hogy a vállalat ne a saját keresete és a portási munkakör közötti különbséget térítse, hanem a vállalat a segédmunkás dolgozók átlagkeresetét vegye figyelembe azért, mert ebben az esetben több kártérítéshez juthatna.

A bíróság ezt a kérést sem találta teljesíthetőnek mivel a 26./1980. (XII. 20.) MüM sz. r. 4. § (3) bek. alapján erre akkor lenne lehetőség, ha az átlagkereset kiszámításánál a károsult azonos munkakörű, szakképzettségű és gyakorlatú dolgozó átlagkeresete lenne alapulvéve, ha a károsult dolgozó egy hónapnál kevesebb időt töltött a vállalatnál és a balesete ezen időszak alatt következett be. A kérdéses ügyben a balesetet megelőzően viszont a károsult dolgozó már több évet eltöltött a vállalatnál, így a saját keresetét kell figyelembe venni.

dr. Marton István

Vállalati szemle

A vállalat műszaki vezérigazgató helyettese által kijelölt bizottság vállalati munka-, egészségvédelmi és tűzrendészeti szemlét tartott a közelmúltban a Kutató-fejlesztő üzemben.

A bizottság munkájában részt vett dr. Wéber Mária is, a Kőjál részéről. A szemle során a korábbi évekhez hasonló szempontok mellett a szemlebizottság különös hangsúlyt fektetett a volt II. sz. bányászati üzem területén, Bakonyán — átalakítás, felújítás alatt — lévő létesítmények biztonságának vizsgálatára. Mint az a szemle során kiderült, ez nem volt felesleges, több olyan hiányosságot találtak, amely miatt a munkavégzést azonnal le kellett állítani.

A beruházási osztály irá-

nyításával több alvállalkozó (pl. kisiparosok) dolgozik a beruházáson. Felelős megbízott hiányában fordulhatott elő, hogy élő 6 kV-os kábel közvetlen közelében végeznek réselési munkát, vagy pl. a kisiparos a tulajdonában lévő betonkeverőt kivágott nulavezetével üzemeltette.

A szemlebizottság észrevételeit jegyzőkönyvbe rögzítette és egyúttal a hiányosságok megszüntetésére határidőt és felelőst jelölt ki.

A jegyzőkönyvet lapozva, illetve a szemle utáni szóbeli értékelés alapján megállapíthatjuk, az üzem munkavédelmi tevékenysége megfelelő, az üzem hibájából komolyabb mulasztás nem történt.

Nagy Géza

Életutak

„Szerencsés embernek vallhatom magam...”

Megnyerő külső, fiatal arc és a lényéből áradó azillúság fogadja, aki belép irodájába. Helyzete nem mondható szokványosnak. Mindössze 29 éves és már gazdasági vezető az Anyag- és árutorgalmi főosztályon. Három csoport, az elszámolási, az előkészítési és a számítástechnikai csoport munkáját fogja össze.

Hogy kit takar a fenti bevezető? Grátzné Tóth Erzsébet, akit életútjáról faggatok.

— Drávacepelyen születtem 1959-ben. Edesanyám gondnok, edesapám inszeminátor. Siklóson szereztem érettségi bizonyítványt, ahol érdeklődésem elsősorban a kémia felé hajlott, ezért a Pécsi Orvostudományi Egyetem Gyógyszertári Központjában kezdtem el dolgozni, s közben tanulmányaimat folytattam a gyógyszerész technikus képzőn. Ezalatt jelentkeztem a Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Közgazdasági karának ipari tervező-elemző szakára, s mint energetikai ügyintéző visszamentem szülőfalum közelébe dolgozni, ahol már az egyetemmel évek alatt üzemegegyes lettem. Közben férjhez mentem, 1980-ban született a kislányom, Krisztina, államvizsgáim idején, 1984-ben a kislányom, Violetta.

Néhány dátum, jelzés gyorsan ívelő pályájáról: 1985 októberre anyagosztály, anyaggyártó elnök; 1987 februárban anyaggyártó csoportvezető, s még ez évben gazdasági vezető.

Hogy ez a sikorsorozat közel sem véletlen, arra bizonyíték feleslet vezetőjének, Krajcár Ferencnek Erzsébetről alkotott véleménye:

— Odaad és pontos munkájával váltotta ki a főosztályvezetés bizalmát, elismerését, amikor az anyaggyártó elnök csoporthoz tartozó ellátásával bízza meg.

— Pályáját karriernek tekinted, vagy szerencsének?

— Mindenképpen karriernek tekinthető, hiszen család mellett, külső segítség nélkül jutottam el eddig. Férjem az Ercsúdító üzemben dolgozik, mint vegyipari elemző. Házasságkötésünk után nem léptek fel olyan nehézségek, mint fiatal pályakezdekőnél általában a lakásprobléma, hiszen a vállalatnál a férjem révén négy évi házásság után lakáshoz jutottunk.

— Látod-e hátrányát, esetleg előnyét annak, hogy mint vezető nő vagy fiatal?

— Úgy érzem, semmiféle hátrányt nem jelent, sőt, azaz, hogy kollégáim többsége nő, könnyebb közös nevezőre jutnunk egyes kérdésekben, ugyanakkor ez a tény — mint más munkahelyen, ahol a dolgozók többsége nő — sok speciális problémát jelent, hiszen a nőkre hárul alapvetően a család gondja, ezért a hiányzás több, tehát a létszám bizonytalan. Különös gondot kell fordítani, hogy záraskor legyen elég a létszám, ne okozzon elakadást a hiányzás. A eddigiek alapján azt mondhatom, hogy munkatársaimmal a kapcsolatom jó.

— Döntéseidnél bevonod a beosztottjaidat?

— A döntés felelőssége az enyém. A döntés előkészítésébe mindenképpen, hiszem kollégáim által szolgáltatott információk támasztják alá a döntés megalapozottságát.

— S végül, mondanál pár szót terveidről, a jövőre vonatkozó elképzeléseidről?

— Ki kell használni a számítástechnikában rejlő lehetőségeket, amit saját munkaterületemen is kötelezőnek érzek. Ennek megfelelően tovább kell fejleszteni az anyaggyártó elnök és nyilvántartás színvonalát. Azzal, hogy a munka mellett folyamatosan „iskolász” vagyok, családomra kevesebb idő jutott, ezen a téren tehát van mit bepótolnom.

Rudolf Lászlóné

Päternoszter

Az üzemekben járva, akarva-akaratlanul, időnként meghallom, elmondják az emberek panaszukat. Hosszú évek óta ezek a panaszok általában az egészségükkel, az orvosi ellátással kapcsolatosak. A fogászat körüli gondokba most nem bocsátkozom. Nem, mert ez egy olyan szék, ami beragadt az amalám és fogtechnikus hiányába. Itt nem tud segíteni már a Burgenlandban a közelmúltban misét celebráló pápa sem.

A fogászat mellett — egyéni statisztikám — a legtöbb beteg a sebészetben és a reumatológián fordul meg. Legutóbb a Szolgáltató üzemben panaszolta el egy munkában megfáradt lakatos, hogy betegsége miatt nem érti a reumatológiai szakrendelést miért költöztették ki a lépcsőházba. Feltehetően esetlenül nézhettem rá, mert gyorsan magyarázni kezdett. No, nem a doktornő rendel a lépcsőházban, csupán ők, a betegek várakoznak ott. Az ajtó elé kitéve egyetlen szék árvalkodik, s a mozgásukban korlátozottak vannak rá, vagy tizen. Egy lépcsőfordulóval feljebb is van még három szék —

tette hozzá —, de hát az is nevelésesen kevés. Az egész ötlet az, mert tényleg nem várható el, hogy korlátnak dölve, abba kapaszkodva, egymást támogatva várakozzanak a mozgásszervi panaszokkal „megáldott” emberek. Arról nem is beszélve, hogy a rendelő felköltözése után hosszú ideig semmi ülőalkalmatosság nem akadt. Igaz, lépcsők ma is akad bőven.

A sebészet más térszta. Erről az V. sz. bányászati üzemben mesélt a napokban egy titkárnő, de más oldalról megközelítve a dolgokat. Itt a sebészet dolgozóinak helyzete az, ami nem irigylésre méltó. Jóllehet nem panaszok. Pedig munkahelyük futószalagon porgetett mézártszék. Ahhoz képest a felszereltség olyan amilyen. Az orvos és asszisztencia hivatalstudata, embersége, kedvessége véges. Igaz, készül a műtő. Szükség is van rá régóta. Mert nem lehet állapot, hogy pityu bácsi fenekét a vizsgálóasztalon „operálják”. Ugyanakkor Dodó kezét a széken ilve kötözik. Pubi bokáját a másik szobában gipszelik. Géza az adatait diktálja, nagyokat nyelve a látványtól, az előfúlástól reszketve. A személyzet, mint egy több karu robot vág, metsz, töröl, kötöz és jó szóval ellát. Nem kapkod, de siet, mert kint sok még a beteg.

V. T.

MHSZ Kiváló Munkáért
bronz fokozat

Vörös Zsuzsanna

Teljes kikapcsolódásban...

Csöndőr László felvétele

1988. április 29-én 14.00 órakor kezdődött az MHSZ székházában az az ünnepség, ahol Zsuzsa átvehette munkája elismeréseként a kitüntetését.

— Mikor jöttél a vállalathoz, hol dolgozol és hogyan kerültél ide? Beszélj egy kicsit magadról.

— 1975 júliusában jöttem a vállalathoz, az Erdős-karbantartó üzemrésznél dolgoztam, mint robbantógép-javító. Szüleim itt dolgoztak, az ő javaslatukra helyezkedtem el ebben az üzemben. A következő év februárjától már az adminisztratív munkakört is én láttam el az üzemrésznél. 1978-ban megszületett a kislányom, így otthon maradtam három évig gyesen, és csak 1981-ben jöttem vissza dolgozni. Ekkor kerültem a számviteli csoportba állásalkotás könyvelőnek, ahol a mai napig is dolgozom.

— Nehéz körülmények között — munka és gyermek mellett — tanultál. Milyen iskolát végeztél és mikor?

— 1987-ben érettségiztem a Radnóti Miklós Közgazdasági Szakközépiskolában levelező tagozaton, ahol könyvelő, tervező és statisztikai képesítést kaptam.

— Hogyan lettél MHSZ-

tag és melyik klubban tevékenykedsz?

— A Fábán Béla lövészklubnak vagyok a tagja. Hogyan lettem tag? Volt az üzemben egy házi lövészverseny, ahol nagy meglepetésre egész jó eredménnyel lőttem, pedig előtte még nem is volt puska a kezemben. Azóta járok rendszeresen kispuskás versenyekre.

— Ennek már több, mint tíz éve. Ezek szerint már megérett az elismerés. Ki-nek köszönheted, hogy ilyen szép eredményeket értél el?

— Sokat segített Misák Csaba, a klubtitkárunk és Valyon Ferenc, aki a női lövészcsoporthoz edzője. Ők biztosították a feltételeket, hogy rendszeresen kijárhassunk a lőterre edzeni — persze, ahogy a munkánk és az időjárás engedte.

— Mennyire egyeztethető össze a könyvelői munka és a lövészet?

— Tulajdonképpen összeegyeztethető, mert a mindennapos megszokott munkából kikapcsolódást jelent, mint minden sport. Itt csak egy valamire kell összpontosítani, arra a bizonyos fekete körre. Ez teljes kikapcsolódást jelent, megnyugtatóan hat számomra.

Mátrai Csilla

Vízen, levegőben, szárazföldön

Az Ércbányász Modellező Klub szervezésében és részvételével augusztus 20–21-én országos rádióirányítású modellező találkozóra kerül sor. A kétnapos monstre modellezés show-műsor keretében nemcsak látványban lesz része a nagyérdeműnek. Az otthoni adó Pécsi-től régi repülőterén megrendezésre kerülő modellező találkozón kérdésekre is

választ kapnak a „versenyzőtől”, s a kis gépek alaposabb szemrevételezésére is nyílik majd mód. Így megcsodálhatják a különböző típusú hajókat, repülőgépeket és autókat. Felöltöttek, gyermeknek egyaránt kellemes kikapcsolódást ígérnek az ércbányász és az országból ideseregülő modellezők.

V. T.

Személyi hírek

Nyugállományba került: Husztj István v. jáár, Horváth János föld alatti vilánszerelő (III. sz. bányauzem), Csősz Jenő üzemrendész, Ulrich János v. jáár (IV. sz. bányauzem), Hómann Lászlóné bérelszámoló, Sáfrány József v. jáár, Rapp György lakatos, Budai Károly v. jáár (V. sz. bányauzem), Pocsaj József főfűrészmester, Bereck László gépkezelő (Kutató-mélyfűrészes üzem), Vizvári Ferencné lámpakiadó, Kárpá-

ti Márton betanított munkás, Zádori Ferencné gépiró (Szolgáltató üzem), Sinkó Ferencné takarító, Darni Ferenc polgári fegyveres őr (Központ).

Nyugállományba került dolgozóinknak ezúton is megköszönjük a vállalatunknál végzett eredményes munkájukat, s nyugdíjas éveikhez kellemes pihenést és jó egészséget kívánunk.

Meghalt: Balázsovics Sándor főkönyvelő (III. sz. bányauzem), Bujtor Béla üzemigazgató, Kiss József v. jáár (V. sz. bányauzem).

Sikeres három évtized Az Ércbányász modellezői is remekeltek

(I. RÉSZ)

A MOHOSZ-ban versenyző modellezők először az 1956-os bányásznap rendezvénysorozatának mutatók között be a megye lakosságának. Az Ércbányász központban rendezett bemutatón nagy közönségsikert aratott az Odrobina, Szeibert, Lusz, Mohai alkotta csapat. A további sikerek biztosítását szolgálta az Uránbánya modellezői körének megszervezése és az Úttörőházban — az utánpótlásbázist biztosító — modellező szakkör kialakítása.

1957-ben került először megrendezésre a körrepülő modellek dunántúli bajnoksága a József Attila utcai salakos teniszpályán. A pécsi versenyzők közül, a sebességi kategóriában Lusz László 79 km/óra eredményével a harmadik helyet szerezte meg. A túra kategóriában induló Mohai—Lusz páros 9 perc 40 másodperccel megnyerte Baranya első dunántúli bajnokságát. A műrepülő kategóriában Szeibert János második lett. Az év legnagyobb sikerét a szabadonrepülő modellek országos bajnokságán érték el a baranyai versenyzők: egyéniben — 180 induló közül — Odrobina a 12., míg csapatversenyben az Urán modellezőkör a harmadik helyen végzett. A modellezés rohamos fejlődését segítette elő a Modell Kísérleti Állomásnak — a későbbi világsikereket biztosító magyar modellmotor gyárnak — a felállítás, amely révén Baranyában is sorra alakultak a modellező szakosztályok és körök, mint például:

Szigetváron, Almamelléken, Szentlászlón, Dobszán, Vasasban stb. Hamarosan sor került a pécsi repülőterén a szabadonrepülő mechanikai motoros kategória rekordkísérletére is. Lusz László 1 óra 31 perc 34 másodperccel eredménye még ma is nemzeti rekord!

A modellmotorok elterjedésével kezdetét vette Baranyában is a hajó- és autómódel-készítés. A Vencellé—agárdi országos meghívásos hajómódel- verseny M kategóriájában Keresztes Péter és dr. Mayer József a harmadik helyen végzett. A szolnoki országos versenyen a csőhajójával induló Odrobina Andrást kizárták a versenyből, de arra kényszerült a szövetség, hogy konkrétabbá tegye a szabályzat karakteri részét. Az országos bajnokságon a Domonkos, Szeibert, Mohai, Odrobina csapat pontokat érő helyezéseket ért el. Szegeden Westl Márta első osztályú minősítést szerzett. Az elért sikerek hatására újabb körök alakultak, például: Magyarbólyban Mayer Ferenc, Siklóson Magyar László irányításával.

1958 végére a megyék közötti versenyben Baranya megye kiemelkedő teljesítményével első lett. A modellezők sikeréhez a szakosztályok jó munkája is hozzájárult. A szakosztályok közötti versenyben az Urán modellezői negyedik lettek. A Drescher János vezette Vasas I. Általános Iskola szakosztálya az úttörők országos versenyében ugyancsak negyedik helyezést ért el.

Az 1950-es évek végére kifejlődött Baranyában egy

aktív, a versenyeket sorban megnyerő csapat. Az Urán szakosztálynál Bimbó József patronálásával jelentős erőt képviselt Markotay, Rab és Süli. A központi műhely szakosztályában Balogh József, Vönöczky András, Karai Lajos jelentették az ígéretes új generációt.

A feltételek további javulását szolgálta az Uránbánya Vállalat modellező-pályájának az átadása. A lehetőségeket kihasználva egyre nőtt a modellezők száma Pécsen és vidéken egyaránt. Ekkor alakult a Pécsi AKÖV szakosztály — Rác László irányításával. Komlón Göncz János, Szigetváron Tóth Lajos, majd Csereveni Jenő foglalkozott a fiatalokkal.

Időközben a hajómódel- lezők is szorgalmasan gyűjtötték érmeiket. Közöttük Vönöczky András vitorlás hajójával volt a legeredményesebb.

Dr. Nyárádi József sebéssz — a körrepülő kategóriában — 1961-ben iratkozott fel először az országos eredménylistára. A túra kategóriában (TEAM-Racing) először Molnár

Elekkel, majd Rátkai Tamással lett válogatott.

A légcsvarovas sebességi hajómódellek rekordkísérletére a Balokány-tónál került sor. A legjobb eredményt Odrobina András modelleje érte el 65,6 km/óra sebességgel. A tél beálltával a jég feltörese és eltávolítása után — 1962. január 14-én — Markotay 91,8 km/óra teljesítményével felállította a légcsvarovas hajó kategória alaprekordját.

Sikeres évet zártak a modellezők 1962-ben is. Országos összesítésben Baranya megye második lett. Az egyéni versenyben Mohai István harmadik helyezést ért el. Az 1700 versenyzőt értékelő listán a baranyaiak közül Abaffy, Odrobina, Sipos, Szeibert, Molnár neve az első ötven között található! A túra kategóriában is számos helyezést ért el a Mohai—Markotay, a Sipos—Spertzel, a Süli—Rab és az Abaffy—Lusz páros. Az első országos bajnokságot — 1963-ban — a hőlégsugaras kategóriában Mohai István nyerte.

(Folytatjuk)

Dr. Kéri Nagy Béla

Mohai István magyar bajnok

Július vége felé jelentős számú érdeklődő jelenlétében került sor a pogányi repülőterén a rádióirányítású repülőmodellek nemzetközi Mecsek Kupa versenyére. Az ezt követő modellrepülőnap is igen nagy számban vonzotta ki a modellezés szerelmeseit.

A versenynapokon két kategóriában álltak start-hoz a versenyzők. Az Ércbányász Modellező Klub színeit Mohai István képviselte. Az eredeti terv az volt, hogy Mohai mindkét kategóriában indul, de mivel a sebességi kategóriában nem talált legyőzőre, így a műrepüléstől visszalépett. A sebességi kategóriában elért eredménye

egyúttal az országos bajnoki címet is jelentette számára. A műrepülő kategóriából történő visszalépése okaként nem várt szerénységgel kijelentette, hogy ebben a kategóriában esetleg a harmadik helyet sikerült volna elérnie, így a sebességi kategória megnyerésekor döntötte el, hogy meglegezik ezzel az egy, szépen fénylő éremmel.

A Modellrepülőnapon a „tomboló” hőség volt az egyetlen, amely úgy tűnt, hogy veszélyezteti a látványos műsort. Nem így történt, szerencsére a versenyzők, a modellek és a közönség is kitartott az árnyék nélküli repülőterén.

Turisztikai találkozó Orfűn

Megyénk — úgy tűnik — ügyel rá, hogy az uborkaszegzen ne legyen események nélküli az ittlakók számára. Az európai körutastalálkozó mellett sor kerül az Egyetemisták, Főiskolások Országos Turisztikai Találkozójára is Orfűn.

A KISZ Központi Bizottsága és a KISZ Baranya Megyei Bizottsága közös rendezésében sorra kerülő rendezvényen a felsőfokú oktatási intézmények diákjai és az ezekben az elmúlt öt évben végzettek vehetnek részt, akik egy személyt még magukkal hozhatnak. A XIII. EFOTT propaganda anyagait olvasva szembetűnő a rendezők sokszínűsége törekvése, ugyanis igen tarka a kínálat. Különböző sportbajnokságok, -bemutatók, kulturális programok és politikai rendezvények közül választhatnak a találkozó résztvevői. Az iszapbirkózás és a westernpárbaj csak kettő a mulatságosnak ígérkező versenyszámokból, de a többi játékos próbára sem lehet panasz.

A KISZ MÉV Bizottságának is jutott a szervezési feladatokból, a rendezvény lebonyolításának technikai részéből veszi ki részét.

Remélhető tehát, hogy nemcsak a jó idő lesz a siker biztosítója, hanem a szervezőbizottság munkája is garantálja a találkozó jó hangulatát. Vállalatunk fiataljai nagy számban vesznek részt az egyhetes táborozáson.

Várnagy Ferenc

— Nálam a literes üdítő is COCOM-listán szerepel.
— Miért?
— Mert csúcstechnológiával lehet csak kinyitani.

Sarka Tibor rajza